

Puls Gminy Jabłonna
Nr 1 (35)/2024
Marzec 2024
Nr ISSN 2449-5387

Puls Gminy Jabłonna

Bezpłatna gazeta Gminy Jabłonna

Wesołych Świąt

„Zmartwychwstały Chrystus
przynosi ludzkości miłość, która przebacza,
jedna i otwiera serca na nadzieję...”
Św. Jan Paweł II

Niech Święta Zmartwychwstania
Pańskiego
będą czasem nadziei
i niech przyniosą Państwu wiele
szczęścia i radości,
tak byście zawsze z ufnością
spoglądali w przyszłość.

Mariusz Mielnik
Przewodniczący Rady Gminy
Jabłonna

Magdalena Sałek- Lewczyk
Wójt Gminy Jabłonna

Jabłonna, gmina dobra do życia!

Drodzy Mieszkańcy i Mieszkancki!

Oddajemy w wasze ręce pierwszy w tym roku numer Pulsu Gminy Jabłonna, w którym znajdziecie Państwo, oprócz spraw bieżących, podsumowanie mijającej kadencji, która była niezwykle owocna.

Przez te pięć lat mieliśmy okazję wspólnie tworzyć naszą wspólnotę, dążyć do rozwoju gminy Jabłonna oraz podejmować wyzwania, które napotykałimy po drodze. Wasze zaangażowanie, wsparcie i współpraca były niezastąpione na każdym etapie naszej pracy.

Dzięki dobrej współpracy z Radą Gminy, Sołtysami, moim zespołem współpracowników w Urzędzie Gminy oraz w jednostkach organizacyjnych, a także organizacjami pozarządowymi, OSP, KGW, lokalnymi liderami, Młodzieżową Radą Gminy Jabłonna udało nam się zrealizować wiele ważnych projektów, poprawić infrastrukturę, rozwijać kulturę oraz zadbac o środowisko naturalne naszej gminy.

W latach 2019 –2023 zrealizowaliśmy inwestycje za rekordową kwotę ponad 63 mln złotych, z czego aż blisko 47 mln złotych to środki pochodzące ze środków zewnętrznych. Najważniejszymi działaniami mijającej kadencji była rewitalizacja naszego centrum, w tym budowa parku z placem zabaw, drogi dojazdowej, parkingu i placu targowego, budowa nowego budynku Urzędu Gminy, remont świetlicy w Jabłonie, która dziś pełni funkcję filii Centrum Kultury, a także remont starego budynku Urzędu na potrzeby Biblioteki. Obecnie trwa remont budynku w centrum, w którym powstaną tak potrzebne lokale usługowe.

Jabłonna
Naturalna Gmina

Podsumowanie kadencji w latach 2018-2024

25,089 km
nowych dróg asfaltowych
na terenie gminy

Jabłonna
Naturalna Gmina

Podsumowanie kadencji w latach 2018-2024

zrealizowaliśmy inwestycje
za blisko
64 mln zł

Jabłonna
Naturalna Gmina

Podsumowanie kadencji w latach 2018-2024

73% środków na inwestycje
pochodzi
ze środków zewnętrznych

Jabłonna
Naturalna Gmina

Podsumowanie kadencji w latach 2018-2024

Pozyskane środki zewnętrzne
(unijne i rządowe)
to **ponad 48 mln zł**

Mijająca kadencja to intensywny czas rozwoju bazy edukacyjnej dla najmłodszych, m.in. powstanie Klubu Dziecięcego w Piotrkowie, kompleksowy remont Szkoły Podstawowej w Czerniejowie wraz z budową oddziałów przedszkolnych, remont stołówki w Piotrkowie, powstanie boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół w Jabłonie czy termomodernizacja szkół w Piotrkowie, Tuszowie i Skrzynicach.

Mijająca kadencja to również rekordowy czas jeżeli chodzi o liczbę wybudowanych gminnych dróg asfaltowych, których powstało ponad 25 km, a na kolejne blisko 15 km mamy pozyskane środki do realizacji w latach 2024 i 2025.

Jestem dumna z tego, co udało nam się osiągnąć jako wspólnota w ciągu ostatnich pięciu lat, i wierzę, że nasze wysiłki przyniosły trwałe i pozytywne zmiany w życiu naszej gminy.

Dziękuję Wam za Waszą wiarę, zaangażowanie i oddanie. Mam nadzieję, że nasza współpraca będzie kontynuowana bo tylko wspólnie możemy rozwijać naszą gminę oraz tworzyć jeszcze lepsze warunki dla nas i naszych dzieci oraz wnuków.

Magdalena Sałek-Lewczyk

Przed

Po

Budynek Urzędu Gminy Jabłonna

Przed

Po

Park w centrum miejscowości Jabłonna-Majątek

Przed

Po

Park w centrum miejscowości Jabłonna-Majątek

Przed

Po

Droga na Osowę w Wierciszowie

Droga dojazdowa do placu targowego

Droga w Czerniejowie-Kolonii tzw. „Nadrzeczna”

Droga tzw. „Zapłocie” w Jabłonna-Majatek - Jabłonna Pierwsza - Piotrków Drugi

Przed

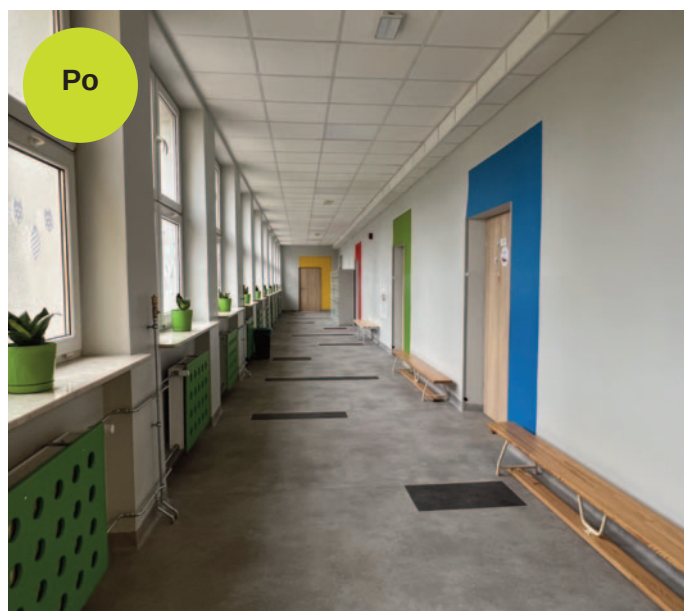

Po

Szkoła Podstawowa w Czerniejowie

Przed

Po

Szkoła Podstawowa w Czerniejowie

Przed

Po

Parking w miejscowości Jabłonna-Majątek

Przed

Po

Stołówka w Zespole Szkół w Piotrkowie

Przed

Po

Stołówka w Zespole Szkół w Piotrkowie

Przed

Po

Gminna Biblioteka Publiczna im. Władysława Taczanowskiego w Jabłonne

Budynek usługowy dla przedsiębiorców

Plac targowy

Tzw. Droga na Oknostyl w Jabłonnice-Majątek

Droga tzw. Poprzeczka w Jabłonie Drugiej

Budynek organizacji pozarządowych w Jabłonie-Majątek

Samochód strażacki dla OSP Chmiel

Przedszkole w Czerniewie

Sesje Rady Gminy Jabłonna

Uchwały Rady Gminy Jabłonna podjęte podczas LIV sesji w dniu 19 grudnia 2023 r.:

1. LIV/420/2023 w sprawie zmiany uchwały Nr LIII/417/2023 Rady Gminy Jabłonna z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia regulaminu uczestnictwa w projekcie „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla gospodarstw domowych na terenie Gminy Jabłonna – edycja 2023-2024”,
2. LIV/421/2023 w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej,
3. LIV/422/2023 w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024,
4. LIV/423/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą nieruchomości wraz ze stacją, siecią wodociągową oraz przyłączami, stanowiących własność Gminy Jabłonna,
5. LIV/424/2023 w sprawie zmian w

- budżecie na rok 2023,
6. LIV/425/2023 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
  7. LIV/426/2023 w sprawie wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2023.

Uchwały Rady Gminy Jabłonna podjęte podczas LV sesji w dniu 30 stycznia 2024 r.:

1. LV/427/2024 w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Gminy Jabłonna na 2024 rok,
2. LV/428/2024 w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jabłonna,
3. LV/429/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy

- najmu nieruchomości z dotychczasowym Najemcą na okres do 3 lat,
4. LV/430/2024 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w obrębie geodezyjnym Tuszów,
  5. LV/431/2024 w sprawie powołania opiekuna Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna II kadencji na lata 2024-2026,
  6. LV/432/2024 w sprawie udzielenia przez Gminę Jabłonna pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu,
  7. LV/433/2024 w sprawie zmian w budżecie na rok 2024,
  8. LV/434/2024 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.

Magdalena Pęcak

ROZLICZ PIT

w Gminie Jabłonna!

NIEWAŻNY MELDUNEK,
WAŻNE GDZIE MIESZKASZ!

W DEKLARACJI PODATKOWEJ
PODAJ ADRES ZAMIESZKANIA
W GMINIE JABŁONNA

OD 2023 ROKU 1,5% MOŻNA PRZEKAZAĆ
NA ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

DROGI I
CHODNIKI

BUDOWA
KANALIZACJI

SPORT
I REKREACJA

KULTURA

EDUKACJA

POMOC
SPOŁECZNA

GOSPODARKA
KOMUNALNA

OCHRONA
ŚRODOWISKA

Rewitalizacja w ogólnopolskim konkursie „Inwestycja z perspektywą”

Serwis Samorządowy PAP zorganizowała konkurs „Inwestycje z perspektywą”, w ramach którego nagradzane będą najpotrzebniejsze i najciekawsze inwestycje samorządowe dofinansowane z Funduszy Europejskich.

Do konkursu zakwalifikowano, jako jedyne z terenu województwa lubelskiego, inwestycje gminy Jabłonna dotyczące rewitalizacji cen-

trum miejscowości Jabłonna-Majątek. Na najlepsze inwestycje można było głosować przez stronę internetową Serwisu Samorządowego PAP.

Inwestycje zostały współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Zintegrowanych

Inwestycji Terytorialnych RPO WL 2014-2020.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w kwietniu 2024 roku.

Marcin Pastuszak

Uwaga na nieuczciwe firmy

Do Urzędu Gminy wpływają informacje o wielu firmach, które odwołują naszych Mieszkańców i proponują im wykonanie prac (wymiana ogrzewania, montaż instalacji fotowoltaicznej, termomodernizacja budynku) z dofinansowaniem z Programu Czyste Powietrze. Oferty składane przez firmy wyglądają bardzo atrakcyjnie, jednakże często nie są to pełne informacje o zasadach i warunkach jakie należy spełnić, aby uzyskać obiecywane dofinansowanie.

Szczególnie niepokojący jest

fakt, że firmy te podają się za przedstawicieli Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz Urzędu Gminy Jabłonna co nie jest zgodne z prawdą. Żadna instytucja publiczna nie współpracuje z żadną z tych firm. Wszystkie firmy są podmiotami prywatnymi.

Apelujemy do Państwa o rozważne podejmowanie decyzji o podjęciu współpracy z firmą, o niepodawanie obcym osobom istotnych informacji na temat swoich nieruchomości i swoich danych

osobowych. Prosimy także o przekazanie tej informacji sąsiadom, osobom starszym nieposiadającym mediów społecznościowych.

Szczegółowych informacji nt. dofinansowania z Programu Czyste Powietrze można uzyskać w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Urzędzie Gminy Jabłonna (pokój nr 32, tel. 81 56 10 012) oraz na stronie internetowej <http://www.czystepowietrze.gov.pl/>

Małgorzata Gorzel

I sesja Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna II kadencji

16 stycznia odbyła się I sesja Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna II kadencji, podczas której młodzieżowi radni złożyli ślubowanie i rozpoczęli swoją działalność.

Skład Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna II kadencji:

1. Alicja Flis,
2. Aleksandra Klimek,
3. Oliwia Klimek,
4. Maja Kowalczyk,
5. Szymon Michałekiewicz,
6. Zuzanna Nawłatyna,
7. Artur Niedźwiadek,

8. Amelia Pawelec,
9. Lena Poleszak,
10. Łukasz Rudzki,
11. Julia Siczek,
12. Maja Sobczyszczak,
13. Weronika Wielgus,
14. Dominik Żmudziak.

Podczas I sesji młodzieżowi Radni w głosowaniu tajnym wybrali Przewodniczącego Młodzieżowej Rady, dwóch Wiceprzewodniczących i Sekretarza.

Prezydium Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna II kadencji:

Przewodnicząca Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna - Zuzanna Nawłatyna,
I Wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna - Łukasz Rudzki,
II Wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna - Artur Niedźwiadek,
Sekretarz Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna - Lena Poleszak.

Marcin Pastuszak

Halowe Młodzieżowe Zawody Sportowo-Pożarnicze

11 lutego 2024 r. w Bełżycach zorganizowane zostały pierwsze Halowe Młodzieżowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Powiatu Lubelskiego. W zawodach gminę Jabłonna reprezentowały dwie drużyny: Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza OSP Jabłonna i Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza OSP Piotrków.

W zmaganiach wzięło udział 34 drużyny z 15 jednostek OSP. Zawodników klasyfikowano w czterech kategoriach:

1. chłopcy drużynowo,
2. dziewczęta drużynowo,
3. chłopcy indywidualnie,
4. dziewczęta indywidualnie.

Rywalizacja zawodników polegała na pokonaniu toru przeszkód. Uczestnicy podczas startu musieli wy-

kazać się szybkością, zwinnością oraz umiejętnością sprawdzania armatury pożarniczej.

Szczegółowe wyniki:

Klasyfikacja indywidualna chłopcy:

- Bartłomiej Samborski – OSP Jabłonna, 4 miejsce
- Ernest Biernat – OSP Jabłonna, 18 miejsce
- Kacper Waszczyński – OSP Piotrków, 20 miejsce,
- Łukasz Motyl – OSP Jabłonna, 32 miejsce
- Marcel Klimek – OSP Piotrków, 39 miejsce.

Klasyfikacja indywidualna dziewczęta:

- Agnieszka Wybacz – OSP Piotrków, 31 miejsce

- Wiktoria Kowalczyk – OSP Piotrków, 40 miejsce

Klasyfikacja drużynowa chłopcy

- OSP Jabłonna – 7 miejsce,
- OSP Piotrków – 11 miejsce,

Klasyfikacja drużynowa dziewczęta

- OSP Jabłonna – 13 miejsce.

Szkolenia i treningi młodzieżowych drużyn odbywały się w Zespole Szkół w Jabłonie i Zespole Szkół w Piotrkowie.

Marcin Pastuszak

Młodzieżowa Rada Gminy Jabłonna na Youth Camp Krosno

Dopiero zaczęliśmy II Kadencję MRGJ a już mamy ręce pełne roboty. Chcemy się szkolić, uczyć i rozwijać dlatego wybraliśmy się na fantastyczne wydarzenie jakim był Youth CAMP Krosno organizowane przez Centrum Aktywności Młodzieży w Krośnie. 7-8 marca 2024 roku to były 2 dni dedykowane dla młodzieży, łączyły ze sobą Ogólnopolską Giełdę Projektów Młodzieżowych oraz Forum Rad Młodzieżowych. Podczas każdego z nich mieliśmy możliwość wzięcia udziału w inspirujących i praktycznych warsztatach, wysłuchania ciekawych wystąpień ekspertów z całej Polski oraz była to szansa na nawiązanie wielu nowych znajomości.

Podczas Giełdy Projektów mogliśmy zaprezentować swoją

własną inicjatywę jaką był nasz udział w Ogólnopolskiej Akcji Masz Głos w roku 2021 z pomysłem na projekt zagospodarowania doliny rzeki Czerniejówki, za którą otrzymaliśmy nagrodę Super Samorząd w 2022 roku. Opowiadaliśmy o całej drodze związanej z tym projektem, o naszych wizytach studyjnych, szkoleniach a przede wszystkim o konsultacjach społecznych jakie przeprowadziliśmy z mieszkańcami i współpracy z samorządem.

Podczas Youth Camp Krosno braliśmy udział w warsztatach z zakresu dbania o swoje zdrowie psychiczne czy współpracy międzynarodowej. Wzięliśmy również udział w open space: Czy nas słychać? Młodzieżowe Rady i realny wpływ na decyzję władz.

Ponadto razem z nami była nasza Pani Wójt Magdalena Sałek-Lewczyk, która brała udział jako ekspert w panelu dyskusyjnym pt. „Pokolenie zmiany. Młodzieżowe Rady i ich wpływ na przyszłość.”

Krosno to piękne miasto z ciekawą historią i mogliśmy się o tym przekonać podczas spaceru, między innymi weszliśmy na wieżę widokową, z której można dostrzec Bieszczady czy podziwialiśmy mury długowiecznego Kościoła. Był to dla nas intensywny czas, ale wróciliśmy z nowymi znajomościami, pomysłami i energią do działań.

Izabela Giza
Opiekun Młodzieżowej Rady
Gminy Jabłonna

Cmentarze wojenne z I wojny światowej w gminie Jabłonna

Na początku 2024 roku wydana została książka o cmentarzach wojennych z I wojny światowej, położonych w gminie Jabłonna w powiecie lubelskim. Publikacja, wydana przez Urząd Gminy Jabłonna, została opracowana przez Marzenę Gałęcką (społecznie). Gmina Jabłonna opiekuje się cmentarzami wojennymi, położonymi w miejscowościach Tuszów, Piotrków Pierwszy, Piotrków Drugi i w Lesie Piotrkowskim. Liczba pochowanych tam żołnierzy przekracza 2 tysiące. Cztery, spośród pięciu cmentarzy, wpisano w latach 90. XX w. do rejestru zabytków województwa lubelskiego.

W przedmowie do tej publikacji wspomniano o tym, że cmentarze z I wojny światowej są świadectwem wydarzeń, które spowodowały ogromniszyszczeń i śmierć około 10 mln żołnierzy różnych narodowości, w tym Polaków, walczących w armiach skonfliktowanych państw, oraz że tradycja grzebania poległych w miejscach bitew i sypania kopców nad zbiorowymi mogiłami sięga starożytności, ale dopiero w latach Wielkiej Wojny po raz pierwszy dołożono wielu starań, by ograniczyć anonimowość pochowanych i upamiętnić ich nazwiska na znakach nagrobnych.

Publikacja składa się z trzech części. We wstępie wspomniano skomplikowany proces przekształcenia się dawnej Gminy Piotrków w Gminę Jabłonna, co wiązało się z korektami granic i włączeniem w jej obszar terenu, na którym położony jest cmentarz wojenny w miejscowości Tuszów.

W pierwszej części publikacji opisane są zwięźle działania wojenne na Lubelszczyźnie w 1914 i 1915 roku. Bardziej szczegółowo przedstawiono jednak przemieszczanie się w 1915 roku jednego z pułków piechoty przez

południową część gminy Jabłonna (dawniej gminy Piotrków) – w okolicach wsi Chmiel. Jest to mało znany epizod działań wojennych, który pozostawił trwały ślad w postaci licznych pochówków żołnierskich, w późniejszym czasie przenoszonych do miejsc wyznaczonych na cmentarze wojenne.

W niewielkim podrozdziale przypomniano podział Lubelszczyzny na strefy okupacyjne po opuszczeniu granic Królestwa Polskiego przez Rosjan, proces reorganizacji podziałów administracyjnych przez władze austriackie i moment utworzenia województwa lubelskiego po odzyskaniu niepodległości przez Polskę. Ta część kończy się opisem strat i zniszczeń wojennych w zabudowie wsi i folwarków gminy Jabłonna oraz wzmianką o stratach materialnych parafii rzymskokatolickiej w Czerniejowie. W drugiej części omówiona jest, na tle uwarunkowań instytucjonalnych i w odniesieniu do obszaru gminy Jabłonna, historia poszukiwania i ewidencjonowania grobów żołnierskich oraz zakładania cmentarzy wojennych, a także

realia identyfikacji poległych.

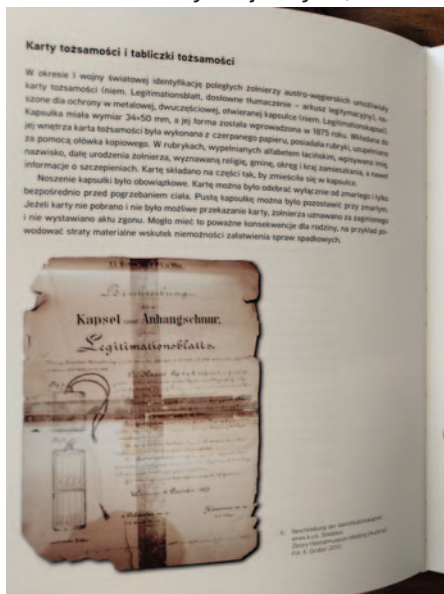
Opisane są także działania, podejmowane po I i II wojnie światowej, których celem była ochrona cmentarzy wojennych przed niszczeniem i zapomnieniem. Ostatnią częścią publikacji jest katalog cmentarzy, zawierający ich opisy, historię i fotografie. Uwzględnia on także mogiłę wojenną z 1914 roku w Chmielu Drugim. Materiał ilustracyjny jest bogaty – składa się z map, dokumentów archiwalnych i fotografii, w tym fotografii archiwalnych ze zbiorów Muzeum Narodowego w Lublinie i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie. Autorem większości współczesnych zdjęć jest Pan Paweł Butryński, ale autorka dziękuje także za udostępnienie fotografii Panu Piotrowi Maciukowi, Panu Jarosławowi Klaja i Panu Marcinowi Pastuszakowi – Zastępcy Wójta Gminy Jabłonna.

Ważne słowa skierowała do czytelników książki Pani Magdalena Sałek-Lewczyk – Wójt Gminy Jabłonna pisząc, że omawiane w publikacji cmentarze wojenne, w okresie ponad 100 lat swego istnienia, „wpisały się w dziedzictwo historyczne gminy, a będąc świadectwem tragicznych wydarzeń, skłaniają do myślenia o tym, jak budować spokojną i bezpieczną przyszłość mieszkańców gminy i regionu”.

Warto podkreślić, że książka jest wydana z ogromną starannością, w czym udział ma wydawnictwo tej publikacji.

Dariusz Kopciowski
Lubelski Wojewódzki
Konservator Zabytków

Marzena Gałęcka
Wojewódzki Urząd Ochrony
Zabytków w Lublinie

Stypendium sportowe

Wójt Gminy Jabłonna cyklicznie co roku przyznaje stypendium sportowe Gminy Jabłonna dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Jesteśmy dumni, że na terenie Gminy mieszkają utalentowani sportowcy, którzy osiągają wysokie wyniki

sportowe.

W 2024 roku takie stypendium otrzymał Błażej Klimek w dyscyplinie piłka nożna i piłka siatkowa. Pan Błażej jest zawodnikiem kadry wojewódzkiej w rozgrywkach piłki siatkowej a w piłce nożnej w międzynarodowym

turnieju jego drużyna zajęła trzecie miejsce w kategorii wiekowej 2008-2010.

Gratulujemy!

Iwona Podsiadły

Spotkanie Seniorów w klimacie wesela

Grupa aktywnych Seniorów z naszej gminy i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonie przy współpracy z Centrum Kultury Gminy Jabłonna w dniu 20 stycznia 2024 roku zorganizowali karnawałowe spotkanie integracyjne dla seniorów z gmin Jabłonna, Bychawa i Niedzwica Duża. W karnawałowej zabawie uczestniczyło 140 seniorów.

Spotkanie było w klimacie dawnego wesela. Stowarzyszenie

Emerytów i Rencistów „Spokojna Przysiań” z Niedzwicy Dużej oraz Zespół Prosto z Pola uatrakcyjnili spotkanie gościnnym występem, na którym przedstawili obrzęd pt. „Dawne wesela”. Podczas spotkania nie zabrakło również biesiady i wspólnych śpiewów.

Dzięki zaangażowaniu seniorów z gminy Jabłonna przygotowany był pyszny poczęstunek – nikt od stołu nie wstał głodny. Seniorzy bawili się

również na parkiecie, bo jak to na weselu była również potańcówka.

Seniorzy do dziś wspominają, że „wesela” było udane i dobrze się wszyscy bawili. Był to czas na poznanie nowych osób, odprężenie i integrację. Mam nadzieję, że to był dobry początek do wzbudzenia wśród seniorów aktywności, i na tym nie koniec...

Katarzyna Ostrowska - Paździor

Remonty kościołów

W marcu br. parafia w Chmielu oraz w Czerniejowie wyłoniła wykonawców prac remontowych przy kościele parafialnym p.w. św. Wawrzyńca w Czerniejowie wpisanym do Rejestru Zabytków Województwa Lubelskiego oraz kościele parafialnym p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Chmielu wpisanym do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Prace budowlane będą prowadzone do połowy listopada br.

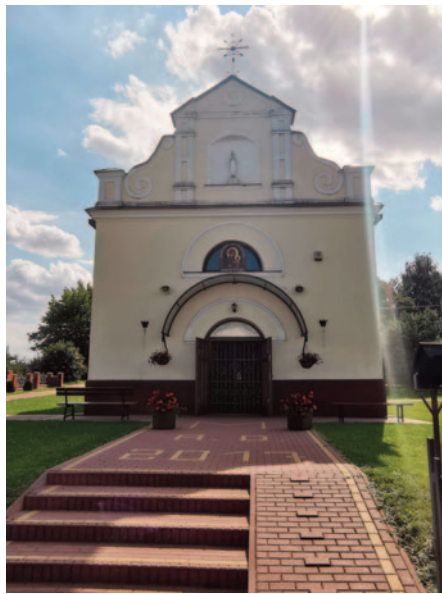
Przy kościele w Czerniejowie kontynuowane będą prace budowlane, które zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi związane będą z elewacją budynku kościoła i jego odwodnieniem, tak by zapobiec dalszej degra-

dacji zabytku. W ramach zadania wykonana będzie m.in. izolacja ścian fundamentowych, opaska odwadniająca wokół kościoła oraz malowanie elewacji i uzupełnienie tynków w systemie renowacyjnym.

Przy kościele w Chmielu, zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi przeprowadzone będą prace naprawcze i restauracyjne związane z wymianą dachu i wykonaniu odnowienia elewacji kościoła. Otrzymana dotacja pozwoli wykonać remont stropów drewnianych nad prezbiterium i nawą główną kościoła, remont konstrukcji i wymianę pokrycia dachu wraz z obróbkami blacharskimi i orynnowania, malowanie oraz odnowienie elewacji zewnętrznej kościoła.

Otrzymane dofinansowanie w kwocie prawie 1 mln zł pochodzi z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków - Polski Ład.

Agnieszka Wójtowicz

Alko i narkogogle dla szkół

W grudniu 2023 roku z funduszy przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomani

zostały zakupione narko i alkogogle, które w styczniu 2024 roku zostały przekazane do szkół z terenu Gminy Jabłonna.

Alkogogle są edukacyjnym narzędziem symulującym wpływ alkoholu na organizm człowieka (spowolnienie czasu reakcji, zmiany w ocenie odległości, podwójne widzenie, obniżenie koncentracji, itp.). Narkogogle symulują wiele skutków używania narkotyków lub przedawkowanie leków: dezorientacja, zaburzenia percepcji przestrzeni, zawroty głowy, brak koncentracji, zaburzenia obrazu.

Iwona Podsiadły

XXXVIII Przegląd Zespołów Śpiewaczych Kół Gospodyń Wiejskich

Jak co roku na zakończenie karnawału w Tłusty czwartek w naszej Gminie odbywa się Przegląd Zespołów Śpiewaczych KGW. Podczas tegorocznej edycji na scenie mogliśmy zobaczyć i usłyszeć 6 zespołów z terenu naszej Gminy: ZŚ KGW Czerniejów, ZŚ KGW Jabłonna Druga, ZŚ KGW „Piotrkowianki” Piotrków Pierwszy, ZŚ KGW Piotrków Drugi, ZŚ KGiGW Tuszów i ZŚ KGW Wierciszów.

Panie i Panowie dostarczyli nam mnóstwa wzruszeń i zachwyty wykonując tradycyjne pieśni ludowe z naszego regionu. Zespoły oceniało zacne Jury: Piotr Czyryk instruktor Biura Wojewódzkiego Ośrodka Kultury Centrum Spotkania Kultur w Lublinie,

Beata Gajur dyrektor Regionalnego Ośrodka Kultury i Sportu w Krzczonowie i Tomasz Hanaj dyrektor Centrum Kultury i Promocji Gminy Strzyżewice z/s w Piotrowicach. Jurorzy nie mieli łatwego zadania, ale zdecydowali przyznać: I miejsce ZŚ KGW Piotrków Drugi (tym samym nominację do kolejnego etapu eliminacji do Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym), II miejsce KGiGW Tuszów, III miejsce ZŚ Jabłonna Druga i wyróżnienie dla ZŚ KGW „Piotrkowianki” Piotrków Pierwszy. Nagrodę publiczności, czyli symbolicznego Złotego pączka otrzymała ZŚ KGiGW Tuszów.

Gościliśmy również Zespół „PoNoszemu” z CKIP Gminy Strzyże-

wice, który zagrał nam na ludową nutę i wprowadził nas w taneczny nastrój. Po oficjalnej części nie mogło zabraknąć również tłustoczwartkowego poczęstunku przygotowanego przez nieocenione Koła Gospodyń z terenu naszej Gminy, jak również wspólnej potańcówki.

Przegląd to ważne wydarzenie na mapie naszej Gminy podczas którego dbamy o nasze dziedzictwo kulturowe, chcemy aby młode pokolenia pamiętały i szanowały tradycje czerpiąc z niej, bo jest ona naszym dobrem lokalnym. Wszak to właśnie buduje poczucie przynależności i tożsamości z miejscem, w którym się żyje.

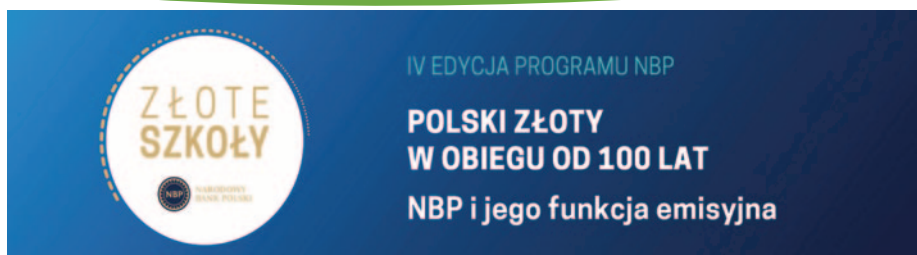
Izabela Giza

Złota Szkoła NBP

W grudniu 2023 Zespół Szkół w Jabłonie przystąpił do projektu edukacyjnego organizowanego przez NBP, w którym do tej pory wzięło udział ponad 430 000 uczestników. Aby ubiegać się o tytuł „Złotej Szkoły NBP” powołaliśmy Drużynę Ambasadorów Edukacji Ekonomicznej. Drużyna ta składała się z 9 uczniów klas 7 i 8 oraz 3 nauczycieli, którzy koordynowali działania uczniów. Drużyna wraz z nauczycielami wykonała trzy zadania.

Nauczyciele historii i matematyki przeprowadzili lekcje związane z tematem przewodnim programu- „Polski złoty”-o jego historii, reformie walutowej, drodze pieniądza z banku centralnego do portfela, czyli na czym polega cykl obrotu gotówkowego w Polsce oraz o monetach i banknotach powszechnego obiegu i kolekcjonerskich. W styczniu odbyliśmy wycieczkę do siedziby NBP w Lublinie, gdzie Pani Ewa Waszkiewicz zaprosiła nas na cenną lekcję historii, poka-

zała nam monety i banknoty kolekcjonerskie oraz opowiedziała o banknotach powszechnego obiegu, ich zabezpieczeniach i tle historycznym.

Zorganizowaliśmy w dniu 22 lutego 2024 debatę szkolną -„za i przeciw” na temat „Czy Stanisław August Poniatowski powinien widnieć na banknocie 1000 zł?”. Na debatę zostali zaproszeni eksperci: Pani Dyrektor Maria Brodowska- Dyrektor Zespołu Szkół w Jabłonie, Pani Ewa Maj- Dyrektor Administracyjny Zespołu Szkół w Jabłonie, Pani Jolanta Górska- skarbnik Gminy Jabłonna oraz Danuta Wadowska- nauczyciel geografii naszej szkoły. Debata to trudne wyzwanie, ale myślimy, że uczniowie świetnie sobie z nim poradzili. Chłopcy przedstawili argumenty na poparcie kandydatury króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, a dziewczynki negocjowały tę kandydaturę swoimi wypowiedziami. W toku wymiany argumentów i kontrargumentów- młodzież wykazała się dużą dawką wiedzy na temat naszego króla, nie było wygranych i przegranych.

Uczniowie przeprowadzili warsztaty szkolne dla swoich kolegów i koleżanek. W klasach 1-4 opowie-

dzieli o historii pieniądza, monetach i banknotach polskich powszechnego obiegu oraz kolekcjonerskich. Dzieci miały przy okazji świetną zabawę odrysowywały awers i rewers monety, kolorowały banknoty, uzupełniały świnki skarbonki o określoną kwotę pieniędzy, rozwiązywały quizy na komputerze oraz grały w grę „99 groszy”. Klasy starsze rozwiązywały testy online, krzyżówki oraz odpowiadały na 100 pytań dotyczących wiedzy ekonomicznej zdobytej w czasie trwania projektu.

Projekt był ciekawą formą przedstawienia uczniom tematu przewodniego, odkrył w nich wiele talentów i umiejętności, przełamał bariery psychologiczne, wzmocnił poczucie własnych możliwości i wiary we własne siły.

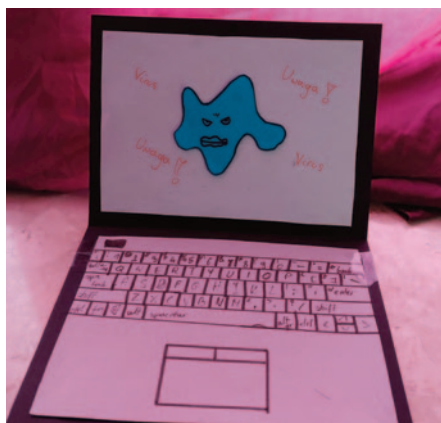
Nauczyciele należący do drużyny do 11 marca 2024 r. wysyłali relację z wykonania zadań za pośrednictwem platformy NBP. Teraz czekamy z utęsknieniem na wyniki, które ogłoszone zostaną w maju.

Małgorzata Zdrojowska
Anna Grzegorzcyk
Aneta Waclawek

Dzień bezpiecznego internetu w Czerniejowie

W lutym obchodzony jest światowy Dzień Bezpiecznego Internetu. Jak co roku przyłączyliśmy się do tego wydarzenia. Uczniowie klasy siódmej Szkoły Podstawowej w Czerniejowie z tej okazji przygotowali akcję plastyczną pt. „Jasna i ciemna strona Internetu”.

Szkoła została podzielona na

dwie strefy. W jednej można było zobaczyć adresy z ciekawymi stronami internetowymi, „łapki w górę”, serduszką oraz miłe komentarze, które można odnaleźć w sieci. Część druga skrywała za kotarą mroczną stronę Internetu. Witwały nas „wirusy”, nieciekawki i nieprzyjemne słowa, „łapki w dół”.

Stałym bywalcom szkoły – uczniom i pracownikom, przyzwyczajonym do corocznych obchodów akcja bardzo się podobała. Najbardziej zaskoczeni wyglądem szkoły byli rodzice, którzy tego dnia przyszli na spotkanie z wychowawcami

Małgorzata Mikulska

Czytam z klasą, czyli lekturki spod chmurki

Uczniowie klasy pierwszej Szkoły Podstawowej w Tuszowie biorą udział w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym "Czytam z klasą". To już piąta edycja projektu wspierającego czytelnictwo, w tym roku pod hasłem - Na tropach dobroczynności. Zadania podzielone są na trzy części, uczą przez zabawę jak być dobrym dla ludzi, zwierząt i roślin.

Klasa wykonała już pierwszą część projektu na podstawie przeczytanej lektury. Wykonała chmurkę Tosię, która jest symbolem i towarzy-

szy nam podczas realizacji zadań. Powstała wspaniała makietka, kolorowe lekturniki, bohaterowie z plasteliny, rysunki, plakaty z okazji Światowego Dnia Dobroci w wykonanie którego zaangażowała się cała społeczność szkolna.

Uczniowie chętnie uczestniczą w poszczególnych zadaniach, z wielką uwagą słuchają czytanych tekstów i sami również podejmują próby. Przed nami kolejne wyzwania i świetna zabawa.

Beata Wilkołazka

Dzień ze sztuczną inteligencją w szkole w Czerniejowie

11 marca na lekcjach informatyki rządziła Sztuczna Inteligencja!!!

Zajęcia prowadzone były w ramach projektu BurzaMózgów.

W klasie szóstej narobiliśmy mnóstwo hałasu! Nauczyliśmy się, jak w Scratchu zamienić tekst na mowę. Niektórym udało się przygotować całkiem niezłe historyjki z dialogami, inni ćwiczyli różne języki świata.

W klasie siódmej może nie było tak głośno, natomiast śmiechu - co nie miara. Nauczyliśmy się wykrywania twarzy! I to dzięki aplikacji Scratch, ale z rozszerzeniem Lab. Każdy miał inny pomysł, co można zrobić ze swoją twarzą. Dzwonek nas zaskoczył przy pracy, tak szybko skończyli się zajęcia.

Uczniowie klasy ósmej zajęli

się uczeniem maszynowym. Posłużyła nam aplikacja Teachable Machine, gdzie tworzyliśmy model uczenia maszynowego. Na początku wybraliśmy projekt wizualny i trenowaliśmy się neuronową do rozpoznawania obrazów z kamery wideo. No cóż... okazało się, że według sieci nasza pani to Zosia. Oj, jeszcze ta AI musi się poduczyć. Projekt dźwiękowy wyszedł najslabiej - za bardzo hałasowali wszyscy dookoła. Najbardziej rozruszał nas projekt pozycji - rozpoznawanie pozy naszego ciała. Zrobiły się

prawie zajęcia WF!

Takie wykorzystanie Sztucznej Inteligencji bardzo nam się podobało! Na pewno wykorzystamy AI jeszcze nie jeden raz.

Małgorzata Mikulska

(Nie)zwykła Matematyka

W tym roku szkolnym uczniowie Szkoły Podstawowej w Czerniejowie biorą udział w ogólnopolskim projekcie (Nie)zwykła Matematyka. Od września do czerwca realizujemy kolejne zadania z dziesięciu modułów sprawiając, że lekcje matematyki stają się dużo ciekawsze i przyjemniejsze.

Uczniowie poszerzają swoją wiedzę matematyczną, jednocześnie

dobrze się przy tym bawiąc. Do tej pory graliśmy w matematyczną jengę, wykorzystywaliśmy aplikacje internetowe do powtórek, rozwiązywaliśmy stacje zadaniowe, sztafetę, escape-room. Obchodziliśmy również dzień gier planszowych, Dzień Kropki i Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia. Uczestnicy projektu przeliczali koszt przypraw, które możemy zakupić w sklepie, a także uczyli się pierwiastków wieszając matematyczne pranie.

Uczniowie klasy 7 wcielali się w rolę ankieterów, przeprowadzając badania na wybrany temat i dokonując ich analizy statystycznej, natomiast klasa 8 wzięła pod lupę skład produktów spożywczych. Dzieci dowiedziały się jak czytać paragony, poznawały świat procentów poprzez analizę stawek podatku VAT oraz zapoznały się z ofertami lokat i kredytów, zastanawiając się która propozycja jest korzystniejsza.

Przed nami jeszcze wiele interesujących zajęć. Mamy nadzieję, że te doświadczenia zostaną w pamięci uczniów na dłużej.

Monika Leżańska

Wkręcenie w ekologię

Koło przyrodnicze Eko-Bratanki z Tuszowa w bieżącym roku szkolnym realizuje wiele zadań i projektów ekologiczno-przyrodniczych. Jednym z nich jest ogólnopolski konkurs „Jestem Eko. Zbrataj się z naturą”.

Podczas realizacji kolejnych jego modułów uczniowie dowiedzieli się m.in. czym jest „deficyt natury” i jak można przeciwdziałać temu zjawisku oraz przedstawili ciekawe propozycje na codzienne spotkania z przyrodą. Zwrócili uwagę na sytuację zwierząt niechcianych, chorych i porzuconych, zorganizowali zbiórkę pieniędzy na specjalistyczną karmę dla takich zwierząt w schronisku. Dokonali oceny stopnia wykorzystania odnawialnych zasobów energii w Polsce, a przy okazji zrobili „przeгляд” Gminy Jabłonna pod tym kątem - okazało się, że bardzo „słoneczna” jest ta nasza gmina. Mieli też ciekawe pomysły na wykorzystanie

OZE w życiu codziennym. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszył się moduł „Smakuj naturę”, w którym uczniowie oprócz tego, że poznali różne rodzaje żywności mogli też sprawdzić swoje umiejętności kulinarne. Wykorzystując wiedzę zdobytą na zajęciach przygotowali wspólne śniadanie, kawiarenkę z pierniczkami i herbatką oraz pyszne kuleczki miodowo-bakaliowe.

W oczekiwaniu na wiosnę założyliśmy ogródek klasowy z miniszklarnią na parapecie. Zrobiliśmy już rozsądę naszych roślin, a teraz czekamy na kwiaty - jak tylko się pojawią, czeka nas sztuczne zapylanie.

Eko-Bratanki kolejny już rok współpracują z ZZOK w Beżycach a efektem tej współpracy jest, m.in. nagranie filmu, w którym nasi młodzi „eksperti” w bardzo oryginalny sposób odpowiadają na pytanie: Czy ekologia się opłaca???

W najbliższych tygodniach będziemy też przeprowadzać eksperyment przyrodniczy, pn. „Pożyteczne odpady w naszych ogródkach”, którego celem jest zbadanie różnic pomiędzy uprawą roślin w „zwykłej” ziemi i ziemi zawierającej polepszacz glebowy wytwarzany na terenie ZZOK z bioodpadów zwożonych z terenów gmin zrzeszonych w Celowym Związku Gmin PROEKOB.

Wiosna coraz bliżej, a więc czas rozpocząć sezon prac w naszym szkolnym ogrodzie dla pszczoł i dzikich zapylaczy. W tym roku prace będą przebiegały o wiele sprawniej, dzięki narzędziom ogrodniczym otrzymanym z projektu unijnego realizowanego przez naszą Gminę. Wraz z pracami rozpoczynamy cykl zajęć o pszczołach i dzikich zapylaczach.

Zapraszamy do obserwowania naszych działań na fb.

Patrycja Deruś

Koty, kotki, koteczki

Zwierzęta są ważne w życiu każdego człowieka, a szczególnie młodego, który dopiero uczy się empatii. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom nauczyciele świetlicy i biblioteki Szkoły Podstawowej w Jabłonie wraz z uczniami, aktywnie włączyli się w obchody Światowego Dnia Kota.

Podczas realizacji różnych działań, uczniowie wykazali się dużą kreatywnością. Zaprezentowali swoje pomysły oraz umiejętności podczas

konkursu plastycznego „Koty, Kotki, Koteczki”, a inspiracją do prac plastycznych były książki, piosenki, filmy fabularne i animowane, których bohaterem lub motywem przewodnim był kot. Przepiękne, fantastyczne, bajkowe i kolorowe Koty zdobią nasz szkolny hol.

Dużo uśmiechu, radości i zadowolenia sprawiła uczniom możliwość wcielenia się w przysłowiową „skórę kota”, a umożliwił to konkurs na najlepsze kocie przebranie.

Szkolne korytarze zapełniły się kotami, zarówno tymi dzikimi, domowymi jak i bajkowymi. Działania te rozwinęły u dzieci empatię, pomysłowość i kreatywność oraz poszerzyły wiedzę dotyczącą życia kotów i ich zwyczajów.

Naładowani pozytywną energią zakończyliśmy zabawę, kocią gimnastyką poprowadzoną przez uczennice z samorządu uczniowskiego.

Kochamy koty!!!

Barbara Tylec

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego w Szkole Podstawowej im. Unii Lubelskiej w Piotrkowie

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to coroczne święto obchodzone 21 lutego. Zostało ustanowione przez UNESCO 17 listopada 1999 roku. Święto to przypomina o różnorodności językowej, a także o tym, iż język ojczysty jest skarbnicą naszej kultury i doświadczeń. Pamiętaliśmy o tym dniu i uczciliśmy go organizując szereg działań mających za zadanie przypomnieć wszystkim uczniom, jak ważne jest prawidłowe posługiwanie się językiem ojczystym w życiu codziennym.

Na szkolnym korytarzu pojawiła się okolicznościowa gazetka, a na lekcjach języka polskiego uczniowie doskonalili swoje umiejętności dotyczące poprawności językowej, ortograficznej i znajomości języka ojczystego. Czwartoklasiści i piątoklasiści wzięli udział w „Bieganym Dyk-

tandzie”, które pokazało, że ortografia nie musi być nudna. Strażnicy poprawności językowej z klas starszych poznali piosenkę pt. „Błędy Językowe” w wykonaniu kabaretu Smile i śpiewając poprawiali błędy. Były też krzyżówki, łamigłówki i gimnastyka języka. Uczniowie wzięli udział w Szkolnym Konkursie Recytatorskim pod hasłem „Łamańce językowe”. W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego zostały ogłoszone konkursy: plastyczne i literacki. Uczniowie tworzyli plakaty oraz redagowali hasła promujące język polski.

Dużym wyzwaniem był konkurs poetycki, który pokazał, że mamy w naszej szkole utalentowanych uczniów. Gratulacje dla Gabrysia Filozof kl.6, Anielki Śliwińskiej kl.5, Oli Klimek kl.7, Mai Kowalczuk kl.7, Oliwii Klimek kl.5, Zuzi Kanclerz kl.5, Nadii

Szymańskiej kl.6, Leny Pyłopcuk kl.6.

I miejsce w tym konkursie zajęła Gabrysia Filozof z kl.VI.

A oto jej wiersz:

*Moja mowa jak strumień wiosenny
Opływa serca jak ciepłe promienie
W słowach ukryte są tajemnice dawne
A w dźwiękach – pieśni o miłości i nadziei*

*Polska mowa jak dąb stary mocna
Obrasta korzeniami, w ziemię się wplata*

*Leci ponad czasem jak ptak po niebie
Słychać ją tu zewsząd, roztacza się wszędzie*

*Kocham i szanuję mowę swą ojczystą
Aby tożsamości nigdy nie zatracić*

**Agnieszka Marzec
Anna Glińska**

Kreatywne Dni Nietypowe

W Szkole Podstawowej w Skrzynicach w oddziale przedszkolnym w grupie młodszej realizowany jest Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Kreatywne Dni Nietypowe”. Nasz udział w projekcie to innowacyjne podejście do przygotowywania formy zajęć, uatrakcyjnienie pracy z dziećmi oraz zabawna forma świętowania. Obchodząc różne nietypowe święta rozwijamy u dzieci kreatywność, ale także empatię, szacunek wobec otoczenia, uwrażliwiamy dzieci na różne potrzeby, a także wzmacniamy w nich samych poczucie własnej wartości.

W ostatnim czasie obchodziliśmy takie dni jak: Międzynarodowy Dzień Lego, który przypadał 28 stycznia. Klocki to nie tylko zabawka, lecz również doskonałe narzędzie do kształtowania umiejętności logicznego myślenia, spostrzegawczości oraz zręczności. Przedszkolaki za pomocą klocków układały rytmy, ćwiczyły małą motorykę, cierpliwość i precyzję ruchów. Klocki pomocne są w trakcie nauki kolorów, rozpoznawania kształtów, wprowadzania pojęć, takich jak „duży”, „mały”, czy relacji przestrzen-

nych (nad, pod, obok, przed). Kolejnym Dniem Kreatywnym jaki świętowaliśmy w ostatnim czasie był Dzień Naleśnika. Naleśniki to jedno z ulubionych dań dzieci, dlatego ten dzień sprawił wszystkim dzieciom wiele radości.

Najprzyjemniejszym i najbardziej wyczekiwany momentem całego dnia było wykonanie ciasta naleśnikowego, usmażenie oraz dekorowanie swoich naleśników. Kolejnym kulinarnym kreatywnym dniem był dzień Pizzy. Podczas zajęć dzieci poznały krótką historię pizzy, dowiedziały się z jakiego kraju pochodzi oraz poznały składniki, które są niezbędne do jej przygotowania. Po części teoretycznej przedszkolaki przeszły na szkolną stołówkę, która zamieniła się we włoską pizzerię. Na specjalnie przygotowanym stanowisku przedszkolaki wałkowały ciasto, wkładały go na blachę, smarowały sosem, układały wędliny, pieczarki, kukurydzę posypywały serem. Była to ogromna frajda dla dzieci, bo każde miało możliwość wykonania swojej ulubionej pizzy.

16 lutego obchodziliśmy

Dzień Kota. Dzieci śpiewały piosenki o kotkach, oglądały ilustracje, dowiedziały się wiele ciekawych rzeczy na ich temat. Były też wesołe „kocie zabawy”, rozwiązywanie zagadek oraz samodzielne wykonanie kotka.

Następnym ciekawym dniem jaki był w ostatnim czasie to obchodziliśmy w przedszkolu Dzień Dinozaura. Z tej okazji zorganizowaliśmy zajęcia, które wprowadziły dzieci w prehistoryczny świat i przybliżyły im życie tych wyjątkowych gadów. Nie zabrakło również ciekawych zabaw ruchowych oraz plastycznych związanych z tematyką zajęć. Jednak największe zainteresowanie wzbudziły zajęcia badawcze, dzięki którym dzieci mogły poznać działanie wulkanu. Przedszkolaki miały również możliwość wydobyć dinozaury z prawdziwego lodu.

Wprowadzenie Nietypowych Dni Kreatywnych w przedszkolu pozwoliło na uatrakcyjnienie zajęć. Oprócz rozwijania potrzebnych kompetencji oraz umiejętności sprawiły przede wszystkim wiele radości dzieciom.

Ewelina Durko

Nocowanie w szkole w Skrzynicach

Uczniowie klasy trzeciej spędzili noc w szkole. Głównym celem nocowania uczniów była integracja uczniów, poznanie szkoły od innej strony oraz dostarczenie radości ze wspólnie spędzonego czasu. Najwię-

cej emocji wzbudziło szukanie ukrytego skarbu przy latarkach oraz zabawa w chowanego w ciemnościach.

Był również czas na gry planszowe, wykonanie slime, walkę na poduszki, sesję „maseczkowa” oraz

pokaz mody piżmowej Uczniowie samodzielnie przygotowywali posiłki.

Piątkowa noc w naszej szkole była przepełniona wrażeniami i dobrą zabawą.

Danuta Wójcik

Europejski Dzień Logopedy w Czerniejowie

Kolejne ważne święto wpisuje się w coroczny kalendarz wydarzeń w Szkole Podstawowej w Czerniejowie. Europejski Dzień Logopedy to wydarzenie, które zachęca dzieci do ćwiczeń logopedycznych. Wszystkim dorosłym przypomina, że warto poświęcić czas na wspólne działania językowe. Przybliżając pracę logopedy, odpowiedzmy na kilka ważnych pytań dotyczących terapii logopedycznej.

Dlaczego warto wykorzystać czas przedszkola do ćwiczeń prawidłowej wymowy?

Ponieważ jest to najbardziej plastyczny okres w życiu dziecka. Dodatkowo, jest to czas, kiedy dzieci chętnie włączają się do działań i bawiąc się w czasie terapii – nie są świadome prawdziwej pracy, którą wykonują. Proces rozwoju mowy obejmuje kolejne etapy, które realizują się w czasie przygody przedszkolnej. Przychodząc do placówki dziecko 3-letnie komunikuje się z otoczeniem i wymawia następujące głoski: p, b, m, f, w, k, g, h, t, d, n, l, oraz samogłoski ustne: a, o, u, e, y, i, a, czasem nosowe: ą, ę. W wieku 4 lat pojawia się szereg syczący: s, z, c, dz, który wcześniej był zastępowany przez: ś, ź, ć, dź. W wieku 5-6 lat wstępuje szereg szumiący: sz, rz, cz, dż, a na samym końcu pojawia się głoska [r]. Podsumowując, okres wstępowania systemu

językowego, zamyka się w okresie przedszkolnym.

Kiedy należy wybrać się do logopedy?

Zawsze. W każdym momencie życia dziecka, kiedy zauważymy różnorodne trudności. Logopedzi pracują zarówno z niemowlętami, które mają problemy z przyjmowaniem pokarmu, jak również z dziećmi starszymi i dorosłymi. Nigdy nie jest za wcześnie, ani za późno na diagnozę i terapię. Co ciekawe, dorośli, którzy mają problem z realizacją głoski [r], nie podejmują prób terapii, gdyż uważają, że jest za późno. Zachęcamy do podjęcia działań i podjęcia terapii logopedycznej.

Na co zwrócić uwagę w czasie rozwoju mowy dziecka?

Obserwując rozwój mowy, należy zwracać uwagę na:

1. moment pojawienia się pierwszych słów,
2. chęć nawiązywania kontaktu z otoczeniem,
3. umiejętność wskazywania poszczególnych elementów w najbliższym otoczeniu i w książkach,
4. naśladownictwo dźwięków otoczenia (onomatopeje),
5. przyrost ilości słów w mowie dziecka,
6. pozycję języka w czasie artykulacji,
7. zniekształcenia głosek i zamienia-

nie,

8. otwartą buzię w czasie zabawy,

9. niepełność wymowy w czasie wymawiania wyrazów.

To tylko kilka wskazówek, na które należy zwrócić uwagę. Pamiętajmy, że z każdą obawą warto udać się do logopedy, aby skonsultować sytuację.

Jakie są najczęstsze wady wymowy u małych dzieci?

Wady wymowy, z którymi pracujemy w szkołach są różnorodne. Zaczynijmy od lamdacyzmu, w którym brakuje nam głoski [l], która może być pomijana, zamieniana lub deformowana. Spotykamy kappacyzm, w którym brakuje głoski tylnojęzykowych [k]. Najczęściej pracujemy w obrębie seplenienia (sygmatyzmu), czyli zaburzenia, w którym nieprawidłowo są realizowane głoski z szeregów [s, z, c, dz], [sz, rz, cz, dż] oraz [ś, ź, ć dź].

W Dniu Logopedy na korytarzach naszej szkoły i przedszkola, pojawiły się karty z ćwiczeniami motorycznymi. Przedszkolaki ćwiczyły prawidłowy tor oddechowy w czasie przygotowywania tortu logopedycznego. Wszyscy wspólnie działali na rzecz prawidłowej wymowy.

Zachęcamy do współpracy i kontynuacji terapii przedszkolnej w domach naszych dzielnych zuchów.

Agnieszka Mazur
Logopeda

EUROPEJSKI DZIEŃ LOGOPEDY

Sukces w Strażackim konkursie Plastycznym

Jak co roku Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP organizował Ogólnopolski Strażacki Konkurs Plastyczny. Konkurs ma na celu zainteresowanie dzieci, młodzieży i twórców nieprofesjonalnych ochroną przeciwpożarową, działalnością straży pożarnych, w tym działań ratowniczo-gaśniczych, edukacją, tradycją i życiem strażackich środowisk, a także rozwojem indywidualnych uzdolnień plastycznych. Tematyka konkursu obejmowała udział straży pożarnych w

działaniach związanych np. z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych i ekologicznych, akcjach ratowniczo-gaśniczych, ratownictwa specjalistycznego, oraz udział we wszelkich innych wydarzeniach czy działaniach. W tym roku prace uczniów ze szkół z terenu gminy Jabłonna zgłoszone były do etapu powiatowego, a następnie do etapu wojewódzkiego.

13 lutego 2024 r. odbył się wojewódzki finał konkursu zorganizowany przez Oddział Wojewódzki

Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Lublinie. Do etapu ogólnopolskiego zakwalifikowanych zostało 7 prac z terenu powiatu lubelskiego, w tym praca **Wojciecha Michalskiego** z kl. IV – Zespół Szkół w Piotrkowie. Finał centralny i ogłoszenie wyników odbędzie się po 31 marca 2024 roku.

Gratulujemy i trzymamy kciuki za sukces w finale ogólnopolskim.

Marcin Pastuszak

Potyczki z polszczyzną

W Szkole Podstawowej w Czerniejowie w dniach 21- 26 lutego 2024 r. realizowaliśmy projekt edukacyjny „Potyczki z polszczyzną”. Działania projektu miały zwrócić uwagę uczniów na to, że język ojczysty jest wyrazem naszej tożsamości, odmienności kulturowej, zapisem naszego sposobu myślenia i postrzegania świata oraz narzędziem komunikacji i integracji społecznej.

Podczas tego tygodnia uczniowie uczestniczyli w różnych działaniach promujących posługiwanie się piękną poprawną polszczyzną. Na lekcjach języka polskiego i godzinach z wychowawcą uczniowie prezentowali prace przygotowane w grupie bądź indywidualnie. Ściany górnego korytarza ozdobiły plakaty promujące poprawną mowę polską. Wyekspono-

wane zostały najczęstsze błędy językowe, ortograficzne zasady i wyjątki od tych reguł, a także łamańce językowe, czyli trudne do wyartykułowania zdania, które stały się okazją do wspólnej zabawy i uśmiechu, np.:

Rozrewolweryzowany rewolwero-wiec z rozrewolweryzowanym re-wolwerem rozrewolweryzował re-wolwer rozrewolweryzowanego re-wolwerowca.

W ramach obchodów uczen-nice klasy 6 przygotowały quiz sprawdzający umiejętności językowe uczniów. Znanicy mowy ojczystej otrzymali nagrody w postaci dodatkowego nieprzygotowania do lekcji. Pun-

ktem kulminacyjnym tygodnia „Potyczek z polszczyzną” były klasowe rozgrywki przeprowadzone metodą stacji zadaniowych. Wszyscy, którzy wykazali się wiedzą i kreatywnością podczas rozwiązywania zadań otrzymali gratulacje i bardzo dobre oceny.)

Dni Języka Ojczystego upły-nęły w miłej i radosnej atmosferze. Mam nadzieję, że wszyscy uświadomiliśmy sobie, że język polski to nasz skarb narodowy.

Małgorzata Wilczek

Osiągnięcia sportowe uczniów z Zespołu Szkół w Jabłonie

Nasi uczniowie reprezentują naszą szkołę w zawodach sportowych w różnych dyscyplinach sportowych. Przez zdobywanie indywidualnych i zespołowych sukcesów uczniowie zdobywają wiarę w swoje możliwości, nabywają umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego, jednocześnie promują zdrowy tryb życia.

Oto najważniejsze sukcesy naszych uczniów:

Uczennica Iga Bornus w półfinale wojewódzkim w pływaniu stylem dowolnym uzyskała V miejsce.

W Bystrzycy Starej w Powiatowych Igrzyskach Dzieci i Młodzieży w badmintonie naszą szkołę reprezentowali uczniowie w czterech kategoriach wiekowych. Oto końcowe wyniki zawodów:

I miejsce w kategorii kl. IV-VI Jakub Niedźwiedź, Kacper Adamczyk.

II miejsce w kategorii kl. VII-VIII Michał Niedźwiedź, Wojciech Fiedur.

III miejsce w kategorii kl. IV-VI Zuzanna Nowodworska, Kamila Paszko. IV miejsce w kategorii kl. VII-VIII Bianka Pytlewska, Marta Sawa.

Awans na zawody rejonowe uzyskali Jakub Niedźwiedź i Kacper Adamczyk, w których zajęli 3 miejsce.

W naszej szkole odbyły się eliminacje powiatowe w siatkówce dziewcząt i chłopców klas 7-8. W kategorii chłopców zajęliśmy drugie miejsce, a dziewczęta zajęły miejsce trzecie.

W szkole w Mętowie odbyły się zawody powiatowe w mini siatkówce dziewcząt i chłopców. Dziewczęta zajęły 3 miejsce. Nasi chłopcy z kl.V-VI zajęli pierwsze miejsce i awansowali na zawody rejonowe, które odbyły się w Kraśniku, gdzie zajęli 3

miejsce.

Nasze uczennice Zuzanna Nowodworska i Kamila Paszko zajęły II miejsce w zawodach powiatowych w drużynowym tenisie stołowym i awansowały do półfinału wojewódzkiego.

Wszystkim uczniom gratulujemy sukcesów, które są efektem ciężkiej pracy i zaangażowania na lekcjach wychowania fizycznego. Życzymy powodzenia w dalszych zmaganiach.

**Renata Czapska
Radosław Filozof**

Pietrkowiaki w kulturze ludowej

Zakończyliśmy realizację cyklu warsztatów w ramach projektu grantowego Organizacja wydarzeń popularyzujących kulturę i historię obszaru LGD "Kraina wokół Lublina" pt.: "Pietrkowiaki w kulturze ludowej". Dzięki grantowi realizowanemu przez Fundację Rozwoju i Aktywizacji Mieszkańców uczestnicy mieli możliwość nauczyć się wykonania elementów stroju krzyczonowskiego: tradycyjnego haftu krzyżkowego z Piotrkowa, dziergania koronek na szydełku, krojenia i szycia gorsetów, koszul damskich, męskich, spódnic, zapasek oraz robienia wianków na głowę.

Spotkania warsztatowe były niezwykle inspirujące. Zarówno pro-

wadzący warsztaty jak też starsze pokolenie uczestników są kopalnią wiedzy o strojach ludowych i sposobach ich ozdabiania. Młodsze i starsze pokolenie biorące udział w projekcie miało możliwość wymiany doświadczeń oraz zdobycia nowych umiejętności.

Po ukończeniu pierwszego etapu projektu, którego celem było stworzenie kompletnych strojów krzyczonowskich damskich i męskich wzornictwem ściśle związanych z Piotrkowem nastąpiła ich promocja w Zespole Szkół w Piotrkowie oraz Centrum Kultury Gminy Jabłonna, gdzie dorośli, młodzież oraz dzieci mieli możliwość zapoznania się z historią

stroju oglądając archiwalne zdjęcia i dokumenty oraz obejrzenia strojów z bliska, a nawet ich przymierzenia. Zobaczyli na żywo jak się haftuje krzyżkami, spróbowali pierogów drożdżowych, które są naszym produktem lokalnym.

Projekt cieszył się dużym zainteresowaniem mieszkańców, którzy oprócz wiedzy i nowych umiejętności zyskali stroje, które mogą wykorzystywać przy różnych okazjach promując tym miejscowość, gminę, region, przez co nasze dziedzictwo zostanie zachowane na dłużej.

Prezes FRIAM Monika Nowak

Pełne gary

Lubisz gotować czy piec? Szukasz nowych przepisów? A może dopiero chcesz zacząć swoją przygodę z kuchnią? Chcesz dzielić się kulinarnymi doświadczeniami i spędzić miło czas? To grupa dla Ciebie! Na naszych spotkaniach na pewno nie będziesz głodny, ani nie wyjdiesz bez nowych umiejętności czy przepisów. Spotykamy się raz na miesiąc i zanurzamy w tajniki wiedzy kulinarnej, uczymy się nowych przepisów i pijemy wspólnie kawę. Tak, tak kawę albo jak kto woli herbatę. Bo kto powiedział, że gotowanie ma być nudne i nie spr-

wać radości? Na pewno nie my.

Nasza grupa powstała po to aby spędzić razem czas, wspólnie popichć i nawzajem się inspirować. Śpiewać każdy może, a gotować tym bardziej.

Jeśli chcesz do nas dołączyć, to grafik naszych spotkań:

15.03 godz. 17:00 „Wielkanocne przysmaki”

19.04 godz. 17:00 „W świecie pierogów”

24.05 godz. 17:00 „Niespodzianka”

14.06 godz. 17:00 „Lato w pełni”

Więcej informacji w Centrum Kultury Gminy Jabłonna lub pod numerem telefonicznym 81 561 30 21.

Izabela Giza

Wdrożenie programów rozwojowych w szkołach podstawowych gminy Jabłonna

Gmina Jabłonna rozpoczęła realizację projektu „Wdrożenie programów rozwojowych w szkołach podstawowych gminy Jabłonna” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Oś Priorytetowa: X Lepsza Edukacja Działanie: 10.3 Kształcenie ogólne.

Całkowita wartość projektu: 2 452 081,09 zł

Kwota dofinansowania ze środków europejskich: 2 192 081,09 zł

Celem projektu jest wzrost jakości kształcenia ogólnego realizowanego przez 5 szkół podstawowych Gminy Jabłonna oraz podniesienie umiejętności i kompetencji u co najmniej 95% z grupy 647 uczniów i 127 nauczycieli poprzez wdrożenie programów rozwojowych przyczyniających się do zwiększenia dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia, ułatwienia mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt zakłada również doposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Projekt jest odpowiedzią na problemy zidentyfikowane w diagnozach każdej ze szkół i stanowią próbę ich rozwiązania. Wszystkie formy wsparcia zaplanowane w projekcie będą dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.

Termin realizacji: projekt realizowany jest od marca 2024 r. do lutego 2026 r. na terenie 5 szkół z terenu gminy Jabłonna objętych

wsparciem.

Grupa docelowa: nauczyciele i uczniowie 5 szkół podstawowych działających na terenie gminy: Szkoła Podstawowa w Tuszowie, Szkoła Podstawowa w Jabłonie, Szkoła Podstawowa w Piotrkowie, Szkoła Podstawowa w Czerniejowie, Szkoła Podstawowa w Skrzynicach.

Działania i formy wsparcia w projekcie:

1. upowszechnienie modelu dostępnej szkoły poprzez dostosowanie szkół i realizowanego nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz do potrzeb nauczycieli z niepełnosprawnościami,
2. realizacja dodatkowych zajęć pozalekcyjnych rozwijających kompetencje społeczno - emocjonalne, umiejętności podstawowe, przekrojowe, w tym kompetencje cyfrowe, zielone i rozwijające talenty i zainteresowania uczniów,
3. podniesienie jakości kształcenia i rozwój umiejętności uczniów poprzez zakup dodatkowego wyposażenia do 5 szkół objętych projektem,
4. „Szkolne Ośrodki Mini-Kariery”- doradztwo edukacyjno- zawodowe,
5. wsparcie psychologiczno - pedagogiczne uczniów w zakresie stymulowania ich rozwoju
6. wsparcie psychologiczno - pedagogiczne rodziców i prawnych opiekunów w zakresie stymulowania rozwoju ucznia,
7. doskonalenie zawodowe nauczycieli zatrudnionych w szkołach objętych wsparciem, w tym w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i kompetencji cyfrowych

Produkty projektu:

1. Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym – 5.
2. Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 647 osób.
3. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych

wsparciem – 127 osób.

4. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 5.
5. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 23 osoby.
6. Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 5.
7. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 5.
8. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 186 osób.
9. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń – 15 osób.

Rezultaty projektu:

1. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 615 osób.
2. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu - 120 osób.
3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 14 osób.
4. Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie – 10 osób.
5. Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie – 10 osób.

Biuro projektu znajduje się w Urzędzie Gminy Jabłonna, Jabłonna-Majątek 22, tel. 81 561 05 70.

Agnieszka Wójtowicz

Czytelnictwo w gminie Jabłonna

Przedstawiamy wykresy wzrostu czytelnictwa wśród dorosłych, młodzieży i dzieci z terenu naszej gminy. Statystyki zaczynają się od momentu uruchomienia wypożyczalni elektronicznej, a także zmiany siedziby Biblioteki, czyli od roku 2021.

Na wykresach jasno widać, że liczba czytelników oraz wypożyczonych książek z roku na rok rośnie. Dodam jeszcze, że najaktywniejsza czytająca grupa wiekowa wśród dorosłych to osoby w wieku 24-44 lata, w której przeważają kobiety. Natomiast najwięcej czytających dzieci mamy w przedziale wiekowym 6-12 lat.

Najczęściej wypożyczana książka dla dorosłych w 2023 roku to „Pomiędzy wzgórzem a doliną” Jowity Kosiby, a dziecięca „Jadzia Pętelka idzie na piknik” Barbary Supeł.

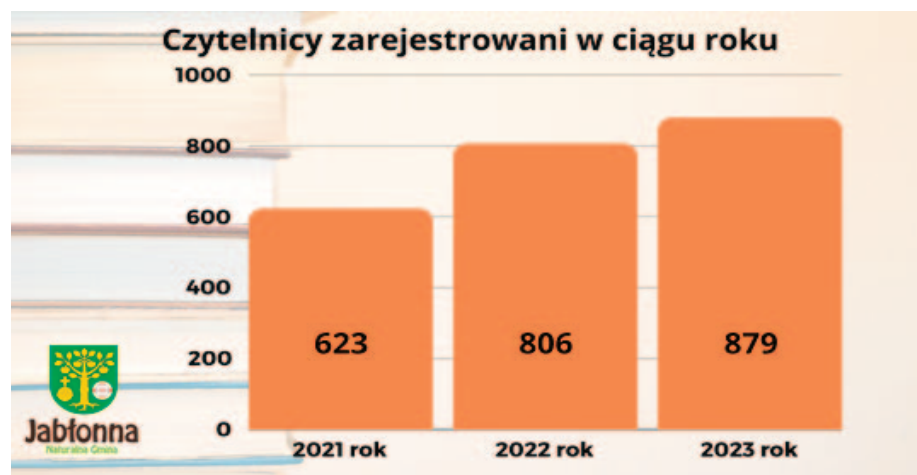
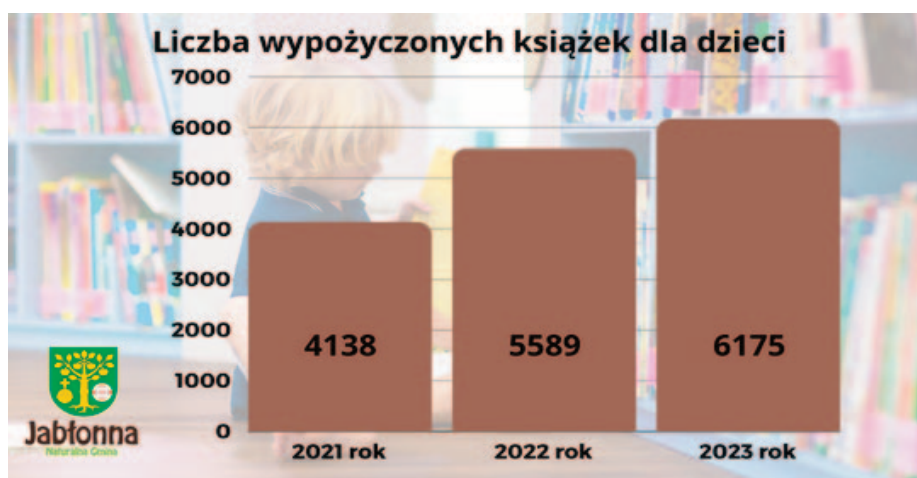
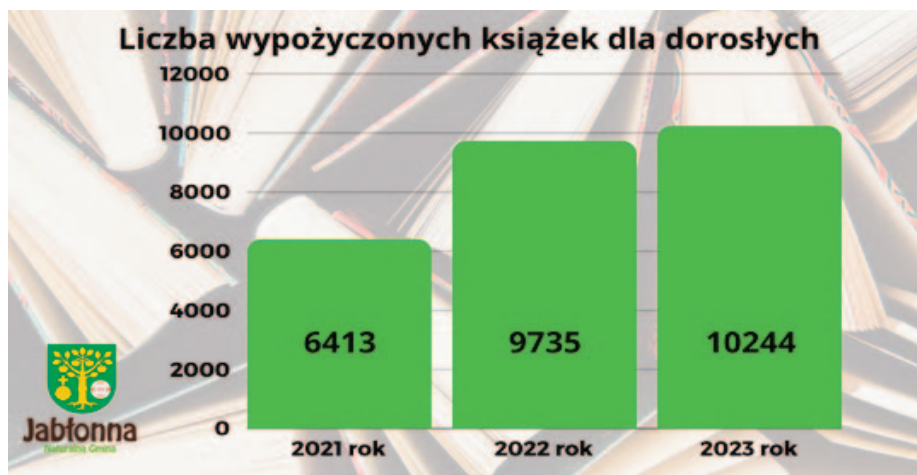
Ulubionym gatunkiem literackim naszych czytelników jest literatura kryminalna, obyczajowa, thriller a także romans. Najpopularniejsi autorzy to Remigiusz Mróz, Gabriela Gargaś, Joanna Jax oraz Zofia Stanecka.

W 2023 roku zakupiliśmy 747 książek, a w darze od naszych czytelników dostaliśmy ich 334.

W tym roku, pierwszy raz w historii biblioteki zarejestrowaliśmy także czytelnika z numerem 1000!

Przypominamy, że katalog online Gminnej Biblioteki Publicznej w Jabłonie im. Władysława Taczanowskiego dostępny jest na stronie szukamksiązki.pl. Informację jak z niego korzystać znajdziecie Państwo na naszym Facebooku lub udzielą jej nasi pracownicy.

Aneta Kośka-Kłós

Czytelnictwo wśród dzieci - rola rodziców i Biblioteki

Zwiększenie czytelnictwa wśród dzieci i zaangażowanie rodziców w ten proces jest kluczowe dla rozwoju umiejętności czytania i pisania oraz rozwijania wyobraźni i kreatywności u dzieci. Uważamy, że istotną rolę w tym procesie odgrywa również Biblioteka. Dlatego uczestniczymy w projekcie „Mała książka-wielki człowiek”, projekt skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców, odbywają się w Bibliotece również cykliczne spotkania dzieci i rodziców wokół projektu naszej miejsczki, czytelniczki i przyjaciela Biblioteki – Ani Pilch. Ruszyła II edycja konkursu czytelniczego „Czytająca Rodzina”, do udziału w nim serdecznie zapraszamy.

Chciałybyśmy podzielić się z Wami drodzy rodzice kilkoma sposobami na to, w jaki sposób możecie pomóc zachęcić wasze dzieci do czytania, a w rezultacie odegracie istotną rolę w rozbudzeniu pasji do czytania u swoich pociech, wesprze ich rozwój intelektualny i emocjonalny.

1. Stwórzcie czytelnicze środowisko w domu: Utwórzcie wygodne miejsce do czytania w domu, wyposa-

żone w różnorodne książki, czasopisma, czasopisma dla dzieci itp. Zachęcajcie dzieci do korzystania z tego miejsca w czasie wolnym.

2. Czytanie na głos: Czytajcie swoim dzieciom na głos, nawet jeśli są już w wieku szkolnym. To nie tylko wzmacnia więź rodzinna, ale również rozwija umiejętności czytelnicze i słuchowe dzieci.

3. Bądź przykładem: Rodzice powinni pokazać, że czytanie jest ważne poprzez własny przykład. Czytajcie sami, rozmawiajcie o swoich ulubionych książkach i pokażcie dzieciom, że czytanie jest przyjemne i ważne.

4. Wizyty w bibliotece: Regularnie odwiedzajcie bibliotekę z dziećmi. Pozwól dzieciom wybierać książki według własnych zainteresowań, a bibliotekarze mogą doradzić wam w doborze odpowiednich tytułów.

5. Zabawy związane z czytaniem: Stwórzcie zabawy związane z czytaniem, takie jak szukanie skarbów w książkach, tworzenie teatrzyków czytanych na podstawie ulubionych historii czy też tworzenie ilustracji do opowieści.

6. Rozmowy o książkach: Po prze-

czytaniu książki porozmawiajcie z dziećmi o treści, postaciach, przesłaniu i ich ulubionych momentach. Zachęcajcie do dzielenia się swoimi wnioskami i refleksjami.

7. Dostępność książek: Upewnijcie się, że w domu są dostępne różnorodne książki, które odpowiadają zainteresowaniom i poziomowi czytelniczemu dzieci.

8. Podróźujcie przez książki: Czytajcie książki z różnych krajów i kultur, aby dzieci mogły poszerzać swoją wiedzę o świecie i rozwijać empatię.

9. Korzystanie z nowych technologii: Wykorzystajcie audiobooki, e-booki i aplikacje z interaktywnymi książkami, aby zachęcić dzieci do czytania na różnych nośnikach.

10. Pozytywne wzmocnienie: Nagradzajcie i doceniajcie wysiłek dzieci w czytaniu, niezależnie od tego, czy jest to czytanie książki do końca, czy też trudniejszego tekstu.

Pamiętajcie też, że Biblioteka zawsze Was w tych działaniach będzie wspierać, znajdziecie u nas wiele wspaniałych książek, które posłużą temu celowi.

Edyta Majewska

Basen to zdrowie

Fundacja Rozwoju i Aktywizacji Mieszkańców organizująca od 2018 r. zajęcia nauki i doskonalenia pływania z radością informuje zainteresowa-

nych, że w lutym rozpoczęła kolejny projekt współfinansowany przez Gminę Jabłonna dla wszystkich chętnych z naszej gminy. Zajęcia odbywają się przez cały rok szkolny w piątki w godz. 19.00- 20.30 na basenie w Bychawie.

Zapraszamy chętnych do korzystania z naszej oferty, która jest bardzo atrakcyjna i potrzebna do poprawy kondycji fizycznej i psychicznej, odporności, integracji i zdrowia. Po więcej informacji zapraszamy na fb FRIAM i do organizatora.

Monika Nowak

Gminny Dzień Kobiet

W Centrum Kultury Gminy Jabłonna 10 marca obchodziliśmy Święto Kobiet. Dzień ten jest wyjątkową okazją do wyrażenia szacunku i wdzięczności dla wszystkich pań. To czas, kiedy możemy podziękować za ich wkład w nasze życie, ich siłę, determinację i empatię.

Dla naszych pań zorganizowaliśmy koncert, na który zaprosiliśmy Młodzieżową Orkiestrę Dętą przy Ochotniczej Straży Pożarnej z Niedzwicy Kościelnej. Orkiestra działa od

2000 roku, obecnie jej kapelmistrzem jest pan Piotr Kociubowski. W swoim repertuarze posiada utwory religijne, patriotyczne a także muzykę ludową. Podczas koncertu mieliśmy okazję wysłuchać wiązanki utworów polskiej muzyki rozrywkowej a także zagranicznej. Wykonywane utwory dostarczyły uczestnikom mnóstwa pozytywnych emocji, radości i uśmiechu. Słuchając przebojów Krzysztofa Krawczyka czy Zbigniewa Wodeckiego śpiewanych przez pana Piotra zrobiło

się wzruszająco, sentymentalnie.

Oprócz uczyty muzycznej i doznań z tym związanych, przygotowaliśmy dla pań konkursy z niespodziankami. Były pyszne ciasta, dużo kawy i po prostu czas dla siebie na co w codziennym zamieszaniu nie zawsze można sobie pozwolić.

Jeszcze raz, życzymy Wam drogie panie wszystkiego najlepszego, nie zapominajcie o sobie, dbajcie o siebie!

Anna Chrust

I Kadencja Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna (2021-2023)

I Kadencja Młodzieżowej Rady Gminy Jabłonna (2021-2023) dobiegła końca. To historyczny moment dla naszej Gminy, bo jako pierwsi przetarliśmy szlaki młodym pokoleniom radnych. Był to intensywny i pracowity czas pełen wyzwań oraz różnych aktywności na rzecz naszej społeczności lokalnej.

Podczas naszej dwuletniej pracy udało nam się zrealizować mnóstwo działań, poznać nowych ludzi i miejsca, a także nawiązać współpracę z różnymi instytucjami. Z tego miejsca chcemy podziękować Pani Wójt Magdalenie Sałek- Lewczyk za zaufanie, za wsparcie nas i naszych działań oraz naszej opiekunce Pani Izabeli Gizie za cierpliwość i wyrozumiałość, za każde słowo i radę, a także za po-

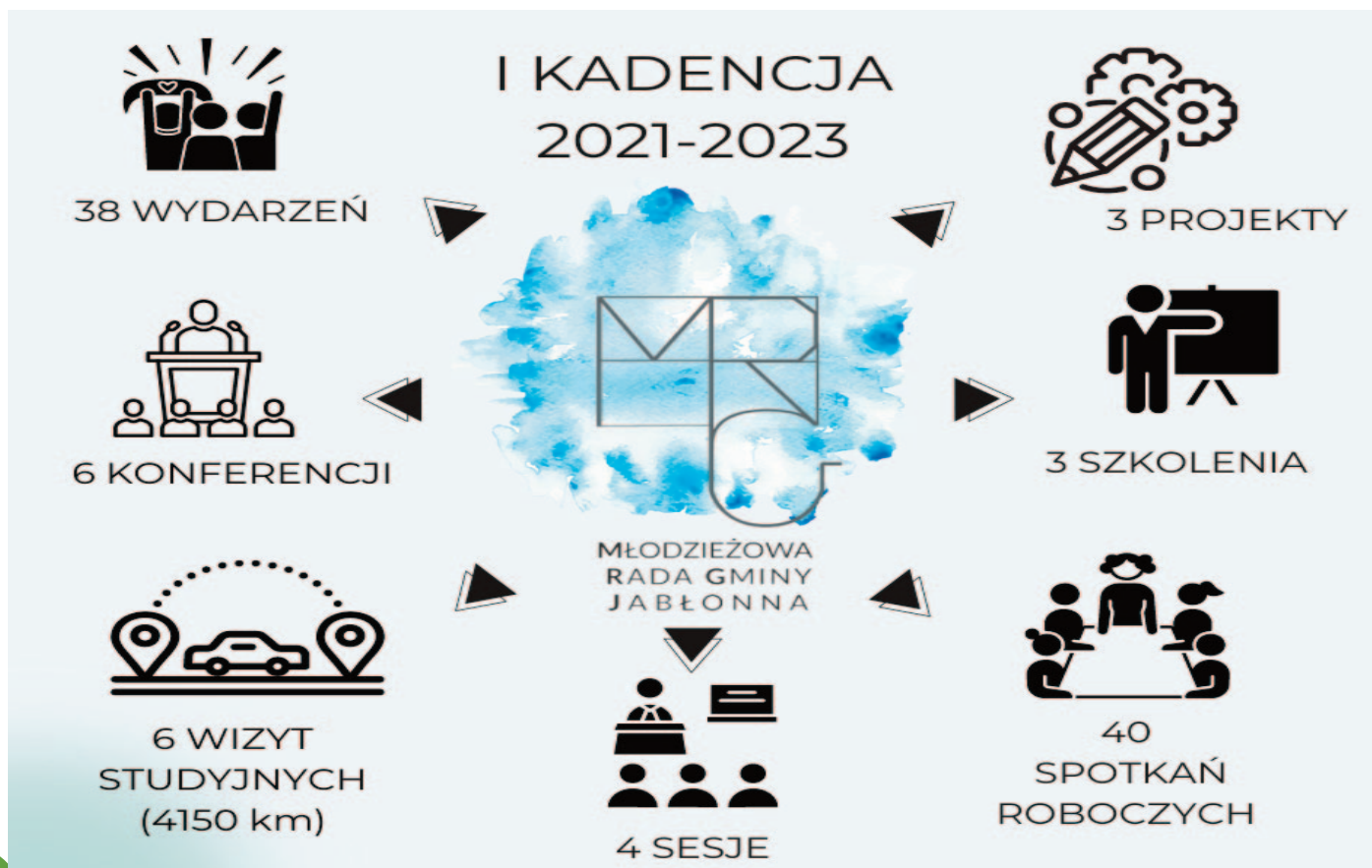

święcony nam czas.

Chcieliśmy podziękować również naszym rodzicom, którzy byli przy nas i dodawali otuchy. Cieszymy się, że na tej drodze młodego aktywisty spotkaliśmy ludzi, którzy w nas wierzą i swoim wsparciem dali nam możliwość działania. **DZIĘKUJEMY!**

A nowym młodzieżowym radnym życzymy abyście czerpali ile się da, abyście wykorzystali możliwości na rozwój i poszerzanie horyzontów jakie daje bycie w Młodzieżowej Radzie Gminy Jabłonna. Powodzenia!

MRGJ

Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych

4 marca uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy, już po raz trzeci, zebrał się w Chmielu Drugim, aby uczcić Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Młodzież miała do pokonania 1963 metry, które są odwołaniem do roku w którym zginął ostatni poległy w walce Żołnierz Wyklęty – Józef Franczak ps. Lalek.

Po pokonaniu wyznaczonej

trasy każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy medal. Celem biegu jest głównie oddanie hołdu żołnierzom polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego, które działało w latach 1944-1963 w obrębie przedwojennych granic RP. Ponadto bieg upowszechnia wiedzę z zakresu najnowszej historii w sposób, który jest atrakcyjny dla młodych osób, a także

zachęca do biegania jako formy aktywnego spędzania wolnego czasu.

Dziękujemy wszystkim, którzy pomogli w organizacji tego wydarzenia – Panu Łukaszowi Kochońcowi i strażakom z OSP Chmiel oraz Nadleśnictwu Świdnik.

Do zobaczenia za rok!

Adrianna Tylus

Niezwykły Dzień Kobiet w szkole w Tuszowie

8 marca był w Szkole Podstawowej w Tuszowie dniem pełnym emocji i nieoczekiwanych zwrotów akcji, a to wszystko za sprawą atrakcji przygotowanych przez samorząd uczniowski z okazji Dnia Kobiet.

Mnóstwo serdecznych życzeń popłynęło do wszystkich Kobietek z naszej szkoły a kwiaty i słodkie upominki sprawiły uśmiech na niejednej buzi.

Szczególną atrakcją tego dnia okazała się I edycja szkolnej "Randki w ciemno". Uczestnicy programu świetnie poradzi sobie z pytaniami a wspaniałe prowadzące czuwały nad sprawnym przebiegiem całego show. Zaskakujące pytania i jeszcze bardziej zaskakujące odpowiedzi doprowadziły uczestników do wygranej, jaką była

randka w szkolnej kawiarence u Pani Wiesi;

Gratulujemy wszystkim uczestnikom, a miłym Paniom jeszcze raz przesyłamy moc najwspanialszych życzeń.

Samorząd Uczniowski

Sukces młodych tancerek

Taniec współczesny to zajęcia, które w Centrum Kultury Gminy Jabłonna od wielu sezonów cieszą się dużym zainteresowaniem. Trzy grupy wiekowe umożliwiają rozpoczęcie przygody z tańcem już od 4 roku życia. Nic dziwnego, że chętnych na ten rodzaj aktywności nie brakuje, ponieważ taniec nie tylko kształtuje kontrolę swojego ciała, ale także uczy konsekwencji, cierpliwości i samodyscypliny, a także buduje pewność siebie, co udowodniły nasze tancerki.

Pod czujnym okiem Pani Zofii Bartnik, która prowadzi grupy taneczne już od trzech sezonów, dziewczyny wzięły udział w II edycji konkursu „W kręgu tańca” organizowanym przez Ogólnokształcącą Szkołę Baletowej im. F. Parnella w Łodzi. Jak sami organizatorzy przyznali poziom występów był bardzo wysoki i wyrównany, dlatego wybór laureatów nie był prostym zadaniem. Nasze młode tancerki Łódź opuściły z poczuciem satysfakcji i nagrodą za II

miejsce w kategorii taniec zespołowy za układ taneczny „Delikatność uczuć”. Ponadto Helena Stępnia otrzymała wyróżnienie w kategorii solo/duet, a Kinga Sokal specjalne wyróżnienie za wyróżniającą się prezentację w układzie zespołowym. Gratulujemy raz jeszcze wszystkim tancerkom oraz Pani Zofii i życzymy kolejnych sukcesów!

Adrianna Tylus

32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

Coroczną tradycją w Centrum Kultury Gminy Jabłonna jest, odbywająca się w ostatnią niedzielę stycznia, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tegoroczne wydarzenie zgromadziło publiczność, która wykazała się ogromną chęcią niesienia pomocy. Zaczęliśmy od pokazu strażackiego, który przygotowała Ochotnicza Straż Pożarna z Piotrkowa uchylając nam rąbka tajemnicy swojej pracy.

Kolejnym punktem tego wyją-

kowego dnia był spektakl „Brzydkie kaczątko” przygotowany przez grupę teatralną Rozkapryszeni z Centrum Kultury i Promocji Gminy Strzyżewice z siedzibą w Piotrowicach. Finał w naszej gminie nie mógł się odbyć bez licznych występów dzieci, które na scenie dzieliły się z publicznością swoim talentem. Mogliśmy podziwiać młodych wokalistów, tancerzy oraz muzyków. O słodką część wydarzenia, jak co roku, zadbały Koła Gospodyń Wiejskich – przygotowując kawiarenkę

z ciastami własnego wypieku.

Symbolicznym światelkiem do nieba był magiczny występ Miłosza z Budki Kuglarskiej, który zachwycił i rozbawił za równo młodszych jak i starszych widzów. W sumie dzięki staraniom wszystkich uczestników WOŚP oraz niezastąpionym Wolontariuszom udało się uzbierać 11 700, 63 zł. Dziękujemy Wam za obecność i do zobaczenia na kolejnym Finale!

Adrianna Tylus

Wyjazd na zimowisko w Białym Dunajcu

Na początku roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonie prowadził rekrutację na zimowisko dla dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS i nie tylko.

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy Kras z Lublina otrzymało środki z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników na zorganizowanie zimowiska dla dzieci rolników w ramach promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. Z terenu Gminy Jabłonna na zimowisko z dofinansowaniem z KRUS pojechało 8 osób, natomiast na kolonie pełnopłatne pojechało 3 osoby.

Dzieci wypoczywały w ośrodku wypoczynkowym „Willa u Chrobaka” w miejscowości Biały Dunajec. W programie zimowiska dzieci miały zaplanowane m.in.: zajęcia narciarskie z instruktorem, karnety na stok, wyjazd do aquaparku, kulig, róż-

nego rodzaju wycieczki po Zakopanym (min.: Krupówki, Muzeum Tatrzańskie, Krzeptówki, Jaszczurówka) oraz zabawy na śniegu, dyskoteki, gry i inne atrakcje.

Koszt kolonii dla jednej osoby wynosił 1400,00 zł brutto, z tego dofinansowanie Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników wynosiło 900,00zł brutto. Rodzice dzieci ubezpieczonych w KRUS wnosili jedynie opłatę w kwocie 500,00zł od dziecka. W ramach w/w kwoty dzieci miały zapewnione kompleksowe kolonie, rodzice nie ponosili żadnych dodatkowych opłat.

Barbara Mróz

Krwiodawcy Gminy Jabłonna

Dawco jesteś bohaterem. Dając bezinteresownie drugiemu człowiekowi ten bezcenny lek - krew - ratujesz mu zdrowie i życie!

Z przyjemnością informujemy, że w 2024 roku na terenie gminy Jabłonna odbędą się 4 akcje poboru krwi, na które już dziś serdecznie zapraszamy.

Krew pełną można oddawać co 56 dni, więc już dziś planujcie czas na spotkanie z nami.

Szczegółowych informacji udzielamy pod nr.

698 149 492 - Monika,
506 703 409 - Grzegorz.

Organizatorzy terenowych Akcji Poboru Krwi na terenie gminy Jabłonna Monika Nowak i Grzegorz Kochaniec.

**organizatorzy akcji
na terenie gminy Jabłonna
Monika Nowak i Grzegorz Kochaniec**

**zapraszają wszystkich chętnych, którzy
chcą podzielić się najcenniejszym darem
do udziału w 4 niedzielnych akcjach w
2024 roku**

24 marca 9.00-13.00 CKGJ Piotrków Drugi
16 czerwca 8.30-12.30 Chmiel remiza OSP
8 września 8.30-12.30 Chmiel remiza OSP
17 listopada 9.00-13.00 CKGJ Piotrków Drugi

**Akcjom towarzyszy przyjazna atmosfera
oraz liczne atrakcje**

Bezpłatne spotkania dla osób doświadczających uzależnienia w rodzinie

Zapraszamy na bezpłatne spotkania w ramach wsparcia dla osób doświadczających uzależnienia w rodzinie.

Spotkania mają charakter otwarty. Odbywać się będą raz w tygodniu w świetlicy w Jabłonie-Majątek.

Na spotkanie przyjść może każdy, kto szuka wsparcia i pomocy.

BEZPŁATNE SPOTKANIA W RAMACH WSPARCIA DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH UZALEŻNIENIA W RODZINIE

- Jeżeli ktoś z Twojej rodziny angażuje się w zachowania uzależniające
- Jeżeli nie wiesz, jak pomóc swojej najbliższej osobie
- Jeżeli czujesz się bezradny
- Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej o chorobie jaką jest uzależnienie
- Jeżeli nie wiesz gdzie szukać pomocy

ZAPRASZAMY NA SPOTKANIE

Spotkania mają charakter otwarty, będą odbywać się raz w tygodniu. Przyjść może każdy, kto szuka wsparcia.

**INFORMACJI SZUKAJ POD NUMEREM
81 44 09 024 LUB 501 343 905**

LICZBA MIEJSC OGRANICZONA
SPOTKANIA ODBYWAJĄ SIĘ W PIĄTEK O GODZ. 18.00 W BUDYNKU ŚWIETLICY W JABŁONIE-MAJĄTEK.

Czym jest SMART Recovery?

SMART Recovery to bezpłatny program samopomocy, pomagający we wszystkich problematycznych zachowaniach, takich jak: narkotyki, alkohol, papierosy, hazard, zakupy i inne.

Prowadzony przez osoby przeszkolone. Uczestnicy przychodzą, aby pomóc sobie nawzajem za pomocą różnych elementów terapii poznawczo-behawiornalnej oraz narzędzi i technik motywacyjnych.

Czego możesz oczekiwać na spotkaniach SMART Recovery?

- Cotygodniowych spotkań, prowadzonych przez osoby przeszkolone
- Koncentracji na zachowaniu uzależniającym, a nie na substancji
- Ustalania i wyznaczenia własnych osiągalnych celów
- Skupienia na teraźniejszości i przyszłości, a nie na przeszłości
- Stosowania narzędzi i technik opartych na nauce (terapia poznawczo-behawiornalna, dialog motywacyjny)

Wytyczne dotyczące spotkań

- Szacunek
- Poufność
- Nieosądzanie
- Skupienie się na tu i teraz
- Osobista odpowiedzialność

4 Punkty programu

1. Wzmacnianie i utrzymywanie motywacji
2. Radzenie sobie z głodem
3. Radzeniem sobie z myślami, uczuciami i zachowaniami
4. Życie w równowadze

Spotkania odbywają się w soboty o godz. 14.00 w budynku Świetlicy w Jabłonie-Majątek.

Informacje o spotkaniach pod numerem **81 44 09 024** lub **501 343 905**

Opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy

Zdrowie jest jedną z podstawowych i najważniejszych wartości w życiu każdego człowieka. Fundamentem współczesnego pojmowania zdrowia jest definicja Światowej Organizacji Zdrowia, która określa je jako „stan pełnego dobrostanu fizycznego, umysłowego i społecznego, a nie tylko brak choroby czy niedomagania”. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bychawie prowadzi działania w celu realizacji tak definiowanego pojęcia zdrowia.

Podstawowa opieka zdrowotna

Mieszkańcy gminy Jabłonna oraz okolic mogą korzystać z systemu opieki zdrowotnej w ośrodku zdrowia mieszczącym się w budynku Jabłonna-Majątek 15, który jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00. Tutaj, zarówno dorośli, jak i dzieci przyjmują nasi specjaliści - lekarze medycyny rodzinnej. Świadczenia zdrowotne w POZ - udzielane są w warunkach ambulatoryjnych poprzez wizyty osobiste, teleporady, ale również w przypadkach uzasadnionych medycznie, w domu pacjenta lub miejscu jego przebywania. Lekarz POZ jest lekarzem pierwszego kontaktu i koordynatorem dalszej opieki. Prowadzi badania profilaktyczne, diagnozuje oraz leczy.

Świadczenia medyczne, dedykowane mieszkańcom Jabłony oraz sąsiadujących gmin, udzielane są także w filii Gminnego Ośrodka Zdrowia, która mieści się w Chmielcu.

Lekarze specjaliści

W budynku Przychodni Rejonowej w Bychawie dodatkowo działa szeroko rozwinięta Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Znajdują się tutaj następujące poradnie:

Poradnia Neurologiczna - zajmuje się diagnozowaniem i leczeniem cho-

rób układu nerwowego, takich jak udar mózgu, padaczka, stwardnienie rozsiane, bóle głowy, choroby mięśni, zaburzenia snu, czy zaburzenia równowagi. Specjaliści neurologii, w celu poszerzenia diagnostyki kierują pacjentów na badania, takie jak: tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny czy elektromiografia, oraz zalecają odpowiednie leczenie farmakologiczne, rehabilitację lub terapię.

Poradnia Kardiologiczna - zajmuje się rozpoznawaniem i leczeniem chorób układu sercowo-naczyniowego. Nasi kardiologowie diagnozują i leczą wrodzone oraz nabyte wady serca, chorobę wieńcową, niewydolność serca, arytmie, nadciśnienie tętnicze czy inne choroby układu krążenia. Poradnia zapewnia też dostęp do specjalistycznych badań laboratoryjnych oraz zaawansowanej diagnostyki. Dodatkowo pacjentowi wykonywane są badania takie jak m.in. EKG, echokardiografia, czy testy wysiłkowe. W diagnostyce chorób serca ważne jest precyzyjne określenie przyczyn danego schorzenia dlatego też Poradnia korzysta z możliwości monitorowania pracy serca za pomocą Holtera Ekg, czyli urządzenia rejestrującego pracę serca przez 24 godziny w codziennych warunkach życia pacjenta oraz Holtera ciśnieniowego, dzięki któremu możliwy jest zapis wykonywanych cyklicznie pomiarów ciśnienia w pamięci elektronicznej urządzenia noszonego przez pacjenta przez całą dobę.

Poradnia Diabetologiczna - zajmuje się diagnozowaniem, leczeniem i profilaktyką cukrzycy oraz innych chorób metabolicznych z nią związanych. Specjaliści diabetologowie w poradni oferują kompleksową opiekę nad osobami z cukrzycą, pomagają w kontrolowaniu poziomu glukozy we krwi, edukują pacjentów i wspierają w za-

kresie prowadzenia zdrowego stylu życia, doborze odpowiedniej diety oraz leczenia farmakologicznego. Cukrzyca została uznana za chorobę cywilizacyjną i jest coraz bardziej powszechna w naszym społeczeństwie. Musimy pamiętać, że nieleczona może skutkować poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi, dlatego tak ważne jest, by chory był pod stałą kontrolą medyczną.

Poradnia Dermatologiczna - zajmuje się leczeniem i diagnozowaniem chorób skóry, włosów i paznokci. Specjaliści dermatologowie zajmują się różnego rodzaju schorzeniami skórными, takimi jak trądzik, łuszczyca, czy alergie skórne. Ponadto, w Poradni przeprowadzane są badania dermatologiczne oraz usuwanie znamion i brodawek przy zastosowaniu krioterapii. Pamiętajmy, że z reguły większość zmian skórnych nie stanowi zagrożenia, jednak statystyki wskazują na występowanie takich, które mogą być groźne dla naszego zdrowia, a nawet życia. Przykładem może być czerniak, czyli złośliwy nowotwór skóry. Dlatego warto, raz na rok, odwiedzić tę Poradnię, w celu profilaktycznego badania znamion.

Poradnia Endokrynologiczna - zajmuje się diagnozowaniem i leczeniem zaburzeń hormonalnych, czyli schorzeń związanych z dysfunkcją gruczołów dokrewnych. Specjaliści endokrynologowie zajmują się m.in. takimi schorzeniami jak niedoczynność tarczycy, nadczynność tarczycy, zaburzenia gospodarki hormonalnej, a także zespołem policystycznych jajników, osteoporozą, czy chorobami metabolicznymi. W Poradni prowadzone są badania diagnostyczne, konsultacje oraz odpowiednie leczenie farmakologiczne.

Ciąg dalszy na stronie 37

Poradnia Chorób Płuc - zajmuje się diagnozowaniem, leczeniem i opieką nad pacjentami z chorobami układu oddechowego, takimi jak astma, POChP (przewlekła obturacyjna choroba płuc), przewlekłe zapalenie oskrzeli, zapalenie płuc, sarkoidoza, czy gruźlica. Specjaliści w tej dziedzinie zajmują się również badaniem czynności płuc, kierowaniem pacjentów na badania obrazowe (np. RTG, TK, MRI), oraz bronchoskopię. Dodatkowo udzielają porad dotyczących profilaktyki i leczenia schorzeń układu oddechowego. Wykonywane są tutaj badania spirometrii i testy alergiczne.

Poradnia Położniczo-Ginekologiczna - zajmuje się leczeniem i opieką zdrowotną kobiet w zakresie ginekologii, położnictwa, endokrynologii ginekologicznej, patologii szyjki macicy i onkologii ginekologicznej. Oferuje również porady medyczne dotyczące planowania ciąży, antykoncepcji oraz leczenia schorzeń ginekologicznych. W ramach Poradni wykonywane są badania specjalistyczne m.in. USG oraz badania cytologiczne.

Poradnia Chirurgiczna w której wykonywane są konsultacje chirurgiczne, diagnostyka i leczenie schorzeń chirurgicznych, a także leczenie stopy cukrzycowej. Lekarze przygotowują oraz kwalifikują pacjentów do zabiegów operacyjnych, a także ambulatoryjnego leczenia pooperacyjnego, które obejmuje usunięcie szwów oraz zmianę opatrunków.

Poradnia Otolaryngologiczna - zajmuje się leczeniem chorób związanych z uszami, nosem i gardłem. Laryngolodzy lub otolaryngolodzy, diagnozują i leczą różne schorzenia m.in. infekcje ucha, zatok, gardła, choroby krtani, przewlekłe problemy nosa oraz dysfunkcje układu słuchowego. Poradnia oferuje diagnostykę oraz testy słuchu.

Poradnia Zdrowia Psychicznego - specjalizująca się w diagnozowaniu i leczeniu zaburzeń psychicznych oraz problemów ze zdrowiem psychicznym. W poradni pracują wyspecjalizowani lekarze psychiatry, psychologowie kliniczni i terapeuci, którzy oferują kompleksową opiekę. Pacjenci mogą skorzystać z indywidualnych konsultacji psychiatrycznych, terapii psychoedukacyjnych, psychoterapii, terapii grupowych oraz farmakoterapii. Dzięki

wspieraniu specjalistów, pacjenci mogą skutecznie radzić sobie z trudnościami emocjonalnymi, poprawiać jakość życia oraz odzyskać zdrowie psychiczne i równowagę emocjonalną.

Poradnia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia - zajmuje się zaburzeniami stanu emocjonalnego wynikającymi z różnego rodzaju uzależnień. pomocy w zwalczaniu Zespół specjalistów pomoże pacjentowi przejść przez trudny proces leczenia i zapewni wsparcie na każdym jego etapie. Skorzystanie z pomocy Poradni może być kluczowym krokiem w przezwyciężeniu problemów wynikających z uzależnienia i odzyskaniu zdrowia oraz równowagi w życiu.

Poradnia Chorób Wewnętrznych (Poszpitalna) - specjalizuje się w leczeniu chorób układu wewnętrznego. Pacjenci mogą skorzystać z konsultacji lekarza specjalisty chorób wewnętrznych, diagnostyki oraz leczenia schorzeń takich jak nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, choroby układu oddechowego, pokarmowego, krwiotwórczego oraz moczowego. Poradnia ta stanowi ważne ogniwo w opiece medycznej pacjentów po zakończeniu leczenia szpitalnego, zapewniając im dalszą opiekę oraz monitorowanie stanu zdrowia. Należy pamiętać, że wizyty w poradni chorób wewnętrznych (poszpitalnej) powinny być regularne i zgodne z zaleceniami lekarza prowadzącego, aby utrzymać zdrowie i dobre samopoczucie.

Poradnia Medycyny Pracy - specjalizuje się w ocenie zdolności pracownika do wykonywania określonej pracy oraz w zapobieganiu chorobom zawodowym i wypadkom przy pracy. Lekarz przeprowadza badania profilaktyczne, ocenia stan zdrowia pracowników, badania dla uczniów, czy na prawo jazdy oraz prowadzi konsultacje dotyczące warunków pracy i ochrony zdrowia w miejscu pracy.

Poradnia Chirurgii Naczyniowej - została otwarta w grudniu ubiegłego roku. Pacjenci mogą skorzystać z konsultacji lekarza specjalisty chirurga naczyniowego, który zajmuje się leczeniem chorób tętnic, żył oraz naczyń limfatycznych. W ramach poradni przeprowadzane są różnego rodzaju badania diagnostyczne, takie jak m.in. badanie ultrasonograficzne naczyń krwionośnych (USG Dopplera), czy angiografia. W zależności od diag-

nozy, lekarz może zalecić leczenie farmakologiczne, zabieg chirurgiczny, a także program rehabilitacji. Wizyta może być konieczna w Poradni w przypadku schorzeń naczyniowych, takich jak miażdżycza tętnic, zakrzepica, żyłaki czy naczyniowe choroby zapalne. Dzięki odpowiedniemu leczeniu możliwe jest poprawienie krążenia krwi, zmniejszenie ryzyka powikłań oraz poprawa jakości życia pacjenta.

Pracownia RTG/USG - jest miejscem, gdzie wykonywane są badania obrazowe pacjentów za pomocą promieni rentgenowskich i fal ultradźwiękowych. Dzięki tym badaniom możliwe jest zdiagnozowanie różnych schorzeń i patologii oraz monitorowanie postępu leczenia. Pracują tutaj wysoko wykwalifikowani specjaliści tacy jak radiolodzy i technicy radiolodzy, którzy wykonują i interpretują badania diagnostyczne. Dzięki nowoczesnemu sprzętowi medycznemu i zaawansowanym technikom obrazowania, możliwe jest precyzyjne i skuteczne diagnozowanie różnego rodzaju schorzeń. Badania RTG/USG są powszechnie wykorzystywane w diagnostyce medycznej, zarówno w przypadku urazów, stanów zapalnych, chorób narządów wewnętrznych, jak i w badaniach kontrolnych. Pracownia odgrywa kluczową rolę w opiece zdrowotnej, umożliwiając szybką i precyzyjną diagnostykę oraz wspierając lekarzy w podejmowaniu właściwych decyzji terapeutycznych.

Pracownia Endoskopii - przeprowadza badania przewodu pokarmowego: kolonoskopii i gastrokopii. Dzięki endoskopii lekarze mogą dokładnie obejrzeć wnętrze pacjenta, wykryć zmiany chorobowe, pobrać próbki do badań histopatologicznych czy przeprowadzić drobne zabiegi terapeutyczne, takie jak usunięcie polipów. Pracownia to miejsce, gdzie pacjenci mogą liczyć na profesjonalną opiekę medyczną, wysokiej jakości sprzęt diagnostyczny oraz komfortowe warunki wykonania badań. Dzięki endoskopii możliwe jest szybkie postawienie diagnozy i skuteczne leczenie wielu schorzeń, co przekłada się na poprawę zdrowia i jakości życia pacjentów. Atutem naszej Pracowni jest krótki okres oczekiwania w odniesieniu do innych placówek oraz możliwość znieczulenia podczas badania.

Ciąg dalszy na stronie 38

Ośrodek Rehabilitacji

Przy SPZOZ w Bychawie działa prężny Ośrodek Rehabilitacji i Fizjoterapii, który jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 07:30 do 19:00. Oferuje on różnorodne usługi związane z przywróceniem sprawności fizycznej i poprawą zdolności funkcjonowania po urazach, operacjach czy innych schorzeniach. W ośrodku pracują wyspecjalizowani fizjoterapeuci i masażyści, którzy pomagają pacjentom w powrocie do pełnej sprawności fizycznej. Zajęcia mogą obejmować różnorodne terapie ruchowe, masaż, elektroterapię, kinezyterapię, krioterapię, hydroterapię oraz wiele innych form terapii. Ważną częścią pracy ośrodka jest także prowadzenie profilaktycznych zajęć mających na celu zapobieganie urazom i schorzeniom, a także edukowanie pacjentów w zakresie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej. Dzięki temu ośrodek może stanowić wsparcie nie tylko dla osób chorych czy poszkodowanych, ale także dla wszystkich chcących zadbać o swoje zdrowie i sprawność fizyczną.

Zespół Ratownictwa Medycznego

Posiadamy trzy zespoły ratownictwa medycznego – Zespół wyjazdowy „S” – specjalistyczny oraz dwa Zespoły wyjazdowe „P” – podstawowe, w skład których wchodzi ratownicy medyczni i lekarze. Rocznie ZRM udziela około 3 tysięcy porad pacjentom w stanach zagrożenia życia i zdrowia. Od 1 lutego 2023 r. ZRM funkcjonuje przy ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego 26/28/30 w Bychawie, a także w podstacji w miejscowości Wysokie przy ul. Partyzantów 8. ZRM grupa wysoko wykwalifikowanych profesjonalistów medycznych, którzy udzielają natychmiastowej pomocy medycznej w przypadkach nagłych wypadków, stanów chorobowych czy urazów. ZRM jest zwykle powołany i zarządzany przez lokalny system opieki zdrowotnej lub służbę ratownictwa medycznego i działa w oparciu o specjalne procedury i wytyczne. Ich zadaniem jest udzielenie profesjonalnej pierwszej pomocy medycznej, zabezpieczenie pacjenta przed pogorszeniem stanu zdrowia oraz transport do najbliższego szpitala czy placówki medycznej. ZRM jest niezwykle ważnym elementem systemu opieki zdrowotnej i często podejmuje decyzje, które mogą uratować

życie pacjenta. Ich szybka reakcja, profesjonalizm oraz umiejętności medyczne są kluczowe w udzielaniu pomocy w nagłych sytuacjach. Pamiętajmy, że numerem alarmowym w Polsce jest numer 112.

Zakład Opiekuńczo-Lecznicy

To placówka medyczna, która zapewnia kompleksową opiekę zdrowotną nad pacjentami wymagającymi stałej opieki i wsparcia. Głównie obejmuje opieką pacjentów przewlekle chorych, z niepełnosprawnością lub po ciężkiej chorobie albo zabiegu operacyjnym. Świadczone są tu różnorodne usługi medyczne, takie jak opieka pielęgniarska, rehabilitacja, terapie zabiegowe, porady psychologiczne, zaopatrzenie w leki oraz kompleksowe leczenie chorób przewlekłych. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy zatrudniają wyspecjalizowany personel medyczny taki jak lekarze, pielęgniarki, fizjoterapeuci, psychologowie, czy terapeuci zajęciowi, którzy wspierają pacjentów w powrocie do zdrowia i codziennym funkcjonowaniu. Pomocą w ocenie stanu zdrowia i samodzielności osób starszych jest skala Barthel. Osoby, które otrzymały 40 punktów i mniej powinny mieć zapewnioną całodobową opiekę. Na skalę Barthel składa się dziesięć czynności dnia codziennego. Określa ona dokładnie, które z nich oraz w jakim stopniu pacjent może wykonać samodzielnie, z czyjąś pomocą lub czy w ogóle jest w stanie wykonać jakąkolwiek czynność.

Pobyt w placówce jest płatny. Pokrywany jest z dochodu stałego pacjenta (renta, emerytura, zasiłek stały) w wysokości 70%. Opłata przeznaczona jest na pokrycie kosztów żywienia i zakwaterowania oraz opieki pielęgniarskiej, medycznej i rehabilitacyjnej.

Szpital – Oddział Chorób Wewnętrznych

Zajmuje się diagnozowaniem i leczeniem różnorodnych schorzeń i chorób, które dotyczą narządów wewnętrznych, takich jak serce, płuca, wątroba, nerki czy trzustka. W Oddziale pracują specjaliści z zakresu interny, kardiologii oraz udzielane są konsultacje przez lekarzy specjalistów z działających przy SP ZOZ Poradni. Pacjenci są leczeni farmakologicznie, poddawani badaniom diagnostycznym, rehabilitacji, a także mogą otrzymać porady dietetyka, fizjoterapeuty

czy psychologa. Zadaniem personelu medycznego jest kompleksowa opieka nad pacjentami, monitorowanie ich stanu zdrowia, prowadzenie terapii oraz zapobieganie ewentualnym powikłaniom. W trakcie hospitalizacji pacjenci mają zapewnioną całodobową opiekę lekarską i pielęgniarską we wszystkie dni tygodnia. Dzięki wysokiej jakości opiece medycznej, pacjenci mają szansę na poprawę swojego stanu zdrowia i powrót do pełni sił.

Programy profilaktyczne

Prowadzone programy profilaktyczne mają na celu zapobieganie różnego rodzaju problemom zdrowotnym, społecznym czy psychologicznym poprzez edukację, promocję zdrowia oraz świadczenie wsparcia i pomocy w wypracowywaniu zdrowych nawyków i zachowań. Wśród naszych programów znajduje się m.in.: profilaktyka 40 PLUS, profilaktyka gruźlicy.

Od lutego br. raz w miesiącu będziemy przeprowadzać akcję informacyjną w zakresie zdrowia. Pierwsza akcja dotyczy badania znamion. O kolejnych będziemy Państwa informować na bieżąco.

Dla naszych pacjentów prowadzimy akcję Krzyżówka dla seniora. Pamiętajmy, że pogorszenie się pamięci jest naturalną konsekwencją wynikającą z fizjologicznego starzenia się układu nerwowego. Regularna gimnastyka umysłu jest niezwykle istotna dla zachowania dobrej pamięci i funkcji poznawczych – szczegóły na naszej stronie internetowej.

Więcej szczegółowych informacji na temat działań prowadzonych przez naszą placówkę mogą Państwo uzyskać bezpośrednio u nas (osobiście lub telefonicznie) oraz na stronie internetowej spzoz.bychawa.pl

Zapraszamy – razem dla zdrowia możemy zrobić więcej.

SPZOZ w Bychawie

Prawidłowa segregacja śmieci

Recykling to zmniejszenie ilości odpadów poprzez powtórne ich wykorzystanie. Dzięki recyklingowi możemy odzyskać określone surowce, które posłużą przy produkcji nowych produktów.

Pomimo tego, że nasza świadomość ekologiczna wzrasta i wiemy, jak ważny jest recykling, prawidłowe segregowanie odpadów często przysparza nam wiele problemów. Tymczasem prawidłowa segregacja odpadów pozwala na ich przetworzenie lub bezpieczną utylizację.

Na co należy zwrócić uwagę?

Przede wszystkim na tworzywo, z którego został zrobiony dany odpad, zanim wyląduje on w kubie. Segregację powinno się zacząć u źródła - w miejscu wytworzenia odpadów, to znaczy w domu.

Dbanie o środowisko oraz wymogi unijne sprawiły, że segregacja odpadów jest nie tylko proekologiczną postawą mieszkańców, ale przede wszystkim jest koniecznością i obowiązkiem każdego z nas. Niemniej jednak odpowiednia segregacja śmieci i działanie zgodnie z zasadami jest dla nas bardziej opłacalne. Właściciel nieruchomości, który nie segreguje prawidłowo odpadów komunalnych może zostać obciążony podwójną stawką za gospodarowanie odpadami. W przypadku, kiedy podmiot odbierający odpady komunalne zgłosi do Urzędu Gminy nieprawidłową segregację odpadów Urząd Gminy ma obowiązek obciążyć wszystkich mieszkańców danej posesji podwójną opłatą tj. 44 zł od jednej osoby!

Przepisy Unii Europejskiej obligują wszystkie kraje Unii do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do

składowania. Nieosiągnięcie wymaganych poziomów przez gminę będzie skutkowało nałożeniem wysokich kar finansowych.

Zasady segregacji

Aby prawidłowo sortować odpady należy przestrzegać kilku ważnych zasad i wystrzegać się najczęściej popełnianych błędów. Przedstawiamy kilka zasad efektywnego recyklingu:

Worki żółte z napisem „Metale i tworzywa sztuczne”

powinny tu trafiać tworzywa sztuczne oraz metale wszelkiego rodzaju i przeznaczenia. Wrzucimy tutaj zarówno opakowania po produktach spożywczych, jak i puste butelki po szampnach, płynach do czyszczenia, płynach do prania. Do żółtych pojemników do segregacji powinny trafić również tubki po paście do zębów, czyste opakowania ze styropianu np. ze sprzętu RTV-AGD, kartony po soku oraz mleku, zgniecione puszki po napojach oraz żywności, plastikowe worki i torebki.

Worki niebieskie z napisem „Papier”

powinny zawierać czyste opakowania z tektury i papieru, papier biurowy, ulotki, czasopisma, zeszyty, kartony. Najważniejsze, aby odpady papierowe trafiające do niebieskiego pojemnika były czyste, suche, nie posiadały resztek jedzenia oraz były niezatłuszczone.

Worki zielone z napisem „Szkło”

powinny się tu znaleźć puste opakowania ze szkła: butelki, słoiki, szklane pojemniki po kosmetykach, puste szklane butelki po lekach.

Worki brązowe z napisem „Bio-odpady”

należy do nich wrzucać wszelkie odpady organiczne, które ulegają biodegradacji. Pojemnik na bioodpady powinien zawierać m.in.: trawę, liście, odpady z warzyw i owoców, fusy po kawie, herbacie, skorupki jaj, uschnięte lub zwiędłe kwiaty cięte, ro-

śliny doniczkowe.

Kubły na odpady zmieszane

tutaj powinny się znaleźć wszystkie te odpady, które nie kwalifikują się do żadnego pojemnika wymienionego wyżej. Mogą tu zatem trafić takie śmieci jak: zużyte chusteczki, pieluchy, ręczniki papierowe, potłuczone talerze i szklanki, żwirki z kuwet zwierzęcych, zabrudzone opakowania po produktach spożywczych. Ponadto zakazane są: wszelkie odpady budowlane m.in.: gruz, kafle, panele podłogowe; sprzęt elektroniczny i elektryczny, AGD, leki, odpady zielone.

Czego robić nie wolno:

- Do worka niebieskiego na papier nie wrzucamy brudnego papieru, zużytych chusteczek, ręczników papierowych, zatłuszczonych opakowań papierowych. Zużyte chusteczki, brudne arkusze powinny znaleźć się w pojemniku na odpady zmieszane.
- Puszki, kartony, butelki plastikowe przed wrzuceniem do worka żółtego należy zgnieść, zajmują wtedy znacznie mniej miejsca.
- Słoików czy opakowań np. po jogurtach nie musimy myć, w procesie obróbki zostaną oczyszczone.
- Do worków żółtych nie wrzucamy baterii, sprzętu elektronicznego, puszek i butelki po farbach olejnych, samochodowych również nie powinny tu trafić.
- W worku zielonym na szkło powinny się znaleźć tylko szklane opakowania. Talerze, potłuczone szyby, szklanki, szkło hartowane, ceramika, szkło żaroodporne wrzucamy do odpadów zmieszanych.
- Do worków brązowych na bio nie powinno trafić mięso, kości oraz tłuszcz zwierzęcy. Nie jest to też worek przeznaczony na olej jadalny, odchody zwierzęce, ziemię i kamienie.

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KONKURSIE

CZYTAJĄCA RODZINA

CZAS TRWANIA KONKURSU
OD 1 MARCA DO 31 GRUDNIA
2024ROKU

REGULAMIN KONKURSU I KARTA
ZGŁOSZENIOWA DOSTĘPNE
W BIBLIOTECE I NA NASZEJ STRONIE
INTERNETOWEJ